

Bare til bruk innen administrasjonen. Å offentliggjøre eller meddele innholdet til andre helt eller delvis er forbudt og gjenstand for straff.

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. X. 56.

VETERINÆRVESENET

1941

Service Vétérinaire 1941

UTGITT AV
VETERINÆRDIREKTØREN

OSLO
I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1943

Pris kr. 1.50

Norges Offisielle Statistikk, rekke X. (Statistique Officielle de la Norvège, série X.)

Rekke X.

Trykt 1941.

- Nr. 1. Bureising med statsstøtte 1921—36. Telling pr. 20. juni 1938. (*Colonisation en Norvège subventionnée par l'État 1921—36. Recensement au 20 juin 1938.*)
- 2. Forsikringsselskaper 1939. (*Sociétés d'assurances.*)
- 3. Syketrygden 1939. (*Assurance-maladie nationale.*)
- 4. Norges bergverksdrift 1939. (*Mines et usines.*)
- 5. Norges private aksjebanker og sparebanker 1939. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
- 6. Meieribruket i Norge 1939. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
- 7. Norges jernbaner 1939—40. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 8. Det sivile veterinærvesen 1939. (*Service vétérinaire civil.*)
- 9. Jordbrukstelingen 20. juni 1939. Annet hefte. Eiendomsforholdene, arbeidsstyrken m. v. (*Recensement agricole du 20 juin 1939. II. Données spéciales sur les exploitations, ouvriers etc.*)
- 10. Skattestatistikken 1940—41. (*Répartition d'impôts.*)
- 11. Representativ bolig telling 1. november 1938. (*Recensement représentatif d'habitations au 1er novembre 1938.*)
- 12. Sjømannstrygden 1937 og 1938. Fiskertrygden 1937 og 1938. (*Assurances de l'Etat contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 13. Telegrafverket 1939—40. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
- 14. Skolestatistikk 1938—39. (*Instruction publique.*)
- 15. Norges postverk 1940. (*Statistique postale.*)
- 16. Norges industri 1939. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 17. Norges fiskerier 1939. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 18. Folkemengdens bevegelse 1939. (*Mouvement de la population.*)
- 19. Norges kommunale finanser 1937—38. (*Finances des communes.*)
- 20. Norges sivile, geistlige og rettslige inndeling 1. juli 1941. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège le 1er juillet 1941.*)
- 21. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1939. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 22. Sinnssykeasylenes virksomhet 1939. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 23. Industriarbeidertrygden 1937 og 1938. (*Assurances de l'État contre les accidents pour les travailleurs de l'industrie.*)
- 24. Norges Brannkasse 1938—40. (*Statistique de l'Office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 25. Kommunenes gjeld m. v. pr. 30. juni 1941. (*Dette etc. des communes.*)
- 26. Norges bergverksdrift 1940. (*Mines et usines.*)
- 27. Norges private aksjebanker og sparebanker 1940. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
- 28. Forsikringsselskaper 1940. (*Sociétés d'assurances.*)
- 29. Det sivile veterinærvesen 1940. (*Service vétérinaire civil.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. X. 56.

VETERINÆRVESENET

1941

Service Vétérinaire 1941

UTGITT AV
VETERINÆRDIREKTØREN

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1943

- For årene 1889—1898 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.
- For årene 1899—1903 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 24, 57, 70, 89 og 116.
- For årene 1904—1911 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 15, 36, 65, 83, 112, 141, 173 og 201.
- For årene 1912—1918 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VI, nr. 13, 39, 71, 96, 121, 148 og 184.
- For årene 1919—1923 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VII, nr. 22, 43, 90, 141 og 182.
- For årene 1924—1930 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII, nr. 16, 49, 64, 85, 111, 150 og 175.
- For årene 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 og 1940 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IX, nr. 4, 34, 67, 92, 116, 143, 167 og 179, rekke X nr. 8 og 29.

Innholdsfortegnelse.

(Sommaire).

I. Veterinærvesenet i 1941.

(Du service vétérinaire en 1941).

	Side (Page)
A. Alminnelig oversikt (<i>Vue générale</i>)	1
Tabell I. Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker 1941	2
Tabell II. Antall besetninger som i 1941 er angrepet av mildere smittsomme husdyrsykdommer	3
B. De enkelte sykdommer (<i>Les maladies différentes</i>)	4
1. Munn- og klauvsyke	4
2. Miltbrann	4
3. Raslesyke	5
4. Svinepest og svinesyke	5
5. Bråsott	5
6. Smittsom anemi	5
7. Lungesyke	5
8. Kverke	5
9. Ondartet katarrfeber	6
10. Rødsyke	7
11. Trikinose	7
12. Tuberkulose	8
13. Smittsom kasting	12
14. Forskjellige sykdommer	13—29
Tabell III. Husdyrsykdommer artsvis	32
Tabell IV. Husdyrsykdommer fylkesvis	36
Hos hest	36
› storfe	38
› sau	40
› geit	42
› svin	44
› hund	46
› katt	50
› fjørfe	50
› andre dyr	52
Tabell V. Antall autoriserte veterinærer i Norge 1942	56

II. Kjøttkontrollen i 1941.

(*L'inspection de la viande en 1941*).

	Side (Page)
Alminnelig oversikt (<i>Vue générale</i>)	58
Tabell A. Antall slakt på stasjonene	61
Tabell B. Antall slakt, 2nen klasse, på stasjonene	62
Tabell C. Antall slakt, kassert, på stasjonene	63
Tabell D. Antall slakt kontrollert utenfor stasjonene	64
Tabell E. Sammendrag for 1941	66
Tabell F. Årsaken til 2nen classes stempling og kassasjon.	68
Tabell G. Tønnekjøttkontrollen i 1941	69

Bilag.

Tillegg I. Årsberetning for Veterinærinstituttet for 1941	70
---	----

I.

Om veterinærvesenet 1941.

A. Almennelig oversikt.

Ifølge de fra veterinærene innkomne årsberetninger er det i årets løp behandlet hos:

Hest	88 151	sykdomstilfelle
Storfe	217 903	—
Sau	25 725	—
Geit	3 611	—
Svin	54 088	—
Hund	15 571	—
Katt	1 375	—
Fjørfe	2 696	—
Andre dyr	41 397	—

Av de behandlede dyr angis å være døde og drepte:

Hester	2 399
Storfe	9 896
Sauer	982
Geiter	122
Svin	5 177
Hunder	1 845
Katter	231
Fjørfe	1 202
Andre dyr	2 692

Antallet av de av veterinærene behandlede sykdomstilfelle var i etternevnte år:

1890	46 091	1927	232 491
1900	71 438	1928	234 257
1910	146 537	1929	243 648
1915	204 416	1930	265 787
1916	167 733	1931	260 626
1917	204 076	1932	283 624
1918	231 168	1933	284 605
1919	235 831	1934	317 447
1920	243 715	1935	327 957
1921	246 589	1936	338 818
1922	219 047	1937	349 436
1923	219 583	1938	425 205
1924	258 095	1939	438 955
1925	293 509	1940	402 103
1926	248 315	1941	450 517

Tabell I.

Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker i 1941.
(*Relevé des diverses maladies par départements*).

Fylke (<i>Département</i>)	Munn- og klauvsyke ³ (<i>Aphthæ epizooticæ</i>)	Miltbrann (<i>Anthrax</i>)	Raslesyke (<i>Sarcophysemæ bovis</i>)	Svinepest ² (<i>Pestis suum</i>)	Bråsøtt (<i>Gastromycosis ovis</i>)	Smittsom anemi hos hesten (<i>Anæmia infect. equi</i>) ¹⁾	Lungesyke hos hesten (<i>Pleuro-pneumonia contagiosa equi</i>)	Kverke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	Ondartet katarrefeber (<i>Coryza gangraenosa boum</i>)	Rødsyke (<i>Rhusiopathia suis</i>)	Trikinose (<i>Trichinosis</i>)
Østfold	1	2	1	-	-	-	2	518	9	2129	9
Akershus	2	1	-	-	-	-	6	864	6	2728	18
Oslo	-	-	-	-	-	-	49	118	-	29	-
Hedmark	1	-	1	-	-	5	-	1224	25	2680	96
Opland	-	3	4	-	-	-	4	1608	67	2445	76
Buskerud	6	1	-	-	-	-	-	833	19	2102	127
Vestfold	2	1	-	-	-	-	-	521	14	1109	18
Telemark	2	-	-	-	-	-	-	542	11	875	32
Aust-Agder	-	-	-	-	-	-	-	15	2	337	34
Vest-Agder	1	-	-	-	1	-	-	27	1	109	11
Rogaland	-	-	-	-	124	-	4	87	22	203	3
Hordaland	-	-	1	-	5	-	-	34	16	245	-
Bergen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-
Sogn og Fjordane	-	-	3	-	9	-	-	20	23	277	2
Møre og Romsdal	-	-	-	-	4	-	2	61	19	370	-
Sør-Trøndelag	-	-	-	-	4	-	2	333	47	1010	5
Nord-Trøndelag ..	-	-	-	-	-	-	37	389	22	1045	-
Nordland	-	-	-	-	-	-	-	30	15	112	-
Troms	-	2	-	-	-	-	-	50	4	40	29
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	4	6	11	-
I alt (<i>total</i>)	16	10	10	-	147	5	106	7278	328	17875	460
1940	70	21	35	-	141	5	181	4012	325	12033	199
1939	-	35	42	-	90	11	4	2732	373	12533	-
1938	21	100	22	-	86	11	1	1812	463	13594	-
1937	-	177	27	-	79	8	3	276	376	10222	-
1936	-	51	32	-	85	3	-	275	373	10237	-
1935	-	43	50	-	97	11	11	226	420	8968	-
1934	-	47	27	-	154	3	5	245	377	10969	-
1933	-	54	29	-	152	9	2	206	415	10663	-
1932	-	92	42	-	65	8	-	264	406	9819	-
1931	-	100	29	-	45	4	2	475	397	9348	-
1930	2	138	27	100	111	15	3	760	353	12640	-
1929	-	60	32	6	79	26	109	1211	288	10901	-
1928	-	98	29	-	60	62	3	1603	375	8631	-
1927	4	77	30	-	78	34	-	1910	400	9307	-
1926	177	76	25	23	53	29	-	1631	300	12482	-
1925	-	98	19	275	53	39	3	1430	277	11025	-
1924	-	192	22	135	48	75	7	2162	321	11348	-
1923	-	111	29	158	59	73	5	1220	438	10248	-
1922	-	62	31	27	53	74	29	1388	465	9699	-
1921	-	62	27	80	104	57	22	2031	511	11885	-
1920	-	53	25	23	77	-	47	4075	522	12201	-
1919	-	82	31	155	73	-	459	431	513	10034	-
1918	-	75	25	83	63	-	532	5069	472	9734	-
1917	-	62	40	147	106	-	1196	4430	537	8955	-
1916	-	104	45	106	97	-	260	1955	489	5074	-

1) Angrepne eller mistenkte.

2) Fra 1916 til og med 1925 også innbefattet svinesyke.

3) Antall besetninger.

Tabell II.

Antall besetninger som i året 1941 er angrepet av mildere smittsomme husdyrsykdommer.

Fylke	Hest						Storfe		Svin			Hund		Fjørfe		Pels- dyr	
	Lungesyke	Influenza	Kverke	Luftveiskatarr	Ringorm	Beskjælersyke	Onđ. katarrfeb.	Ringorm	Rødsyke	Svineparatyfus	Trikinose	Hvalpesyke	Hårsekkmidder	Hønsetyfus	Hønselammelse	Hvalpesyke	Trikinose
Østfold	—	—	361	131	3	3	7	226	797	2	2	68	—	1	—	11	—
Oslo og Akershus	70	14	774	240	5	4	5	416	3456	—	1	551	6	—	—	14	—
Hedmark	1	—	793	538	20	—	38	563	1563	2	—	73	—	—	—	—	10
Opland	14	—	1040	868	27	7	45	583	1853	—	—	95	—	—	8	—	13
Buskerud	—	9	445	277	9	10	12	189	1660	—	—	92	13	—	—	—	6
Vestfold	—	—	437	78	11	7	4	39	1002	—	—	22	—	—	—	—	—
Telemark	1	6	287	132	—	—	11	14	746	—	3	16	—	—	—	2	2
Aust-Agder	—	2	17	6	—	—	2	2	381	—	—	14	1	—	—	—	—
Vest-Agder	—	—	27	28	—	—	3	16	77	—	—	77	—	—	—	—	—
Rogaland	1	1	68	7	5	33	11	152	75	—	—	121	—	—	—	3	—
Bergen og Hordaland	—	—	17	70	10	2	15	183	174	—	—	175	2	—	—	—	—
Sogn og Fjordane	2	14	12	—	5	14	19	475	187	—	—	17	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal	3	4	38	24	10	34	12	209	274	1	—	90	—	—	—	1	—
Sør-Trøndelag	2	2	135	219	7	—	32	141	674	—	—	272	2	—	—	5	5
Nord-Trøndelag	22	—	338	189	2	—	16	101	579	—	—	46	—	—	—	—	—
Nordland	—	—	21	84	1	—	12	—	87	—	—	98	—	—	—	—	—
Troms	—	—	52	170	9	—	2	29	11	—	—	35	—	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	8	—	—	3	—	2	—	—	23	—	—	—	—	—
I alt	116	52	4862	3069	124	114	249	3338	13598	5	6	1885	24	1	8	36	36

Sunnhetstilstanden blant våre husdyr må i betraktning av de vanskelige foringsforhold, karakteriseres som tilfredsstillende. Det er jo ikke annet å vente enn at det måtte bli en temmelig sterk økning i antall tilfelle av fordøyelseslidelser og mangelsykdommer. Antall tilfelle av de øvrige sykdommer har stort sett holdt seg på samme nivå som i de senere år. Munn- og klauvsyken, som begynte å rase i desember 1940 lykkedes det å bekjempe i løpet av årets første måneder og av de andre farsottliknende sykdommer er det ikke inntruffet noen tilfelle.

For øvrig vises til tabellene og hva som er anført under avsnitt B om de enkelte sykdommer.

B. De enkelte sykdommer.

1. Munn- og klauvsyke.

Munn- og klauvsyken som i desember 1940 hadde spredt seg til 70 gårder fordelt på 8 fylker avtok raskt i januar 1941 idet det siste tilfelle ble konstatert 20 januar 1941. Imidlertid blusset epizootien opp igjen og denne gang ble den først påvist i Buskerud den 20 mars 1941 i Fiskum herred. Sykdommen spredte seg videre til Telemark og Østfold, men allerede 9 april 1941 var det siste tilfelle konstatert.

I 1941 ble det i alt angrepet 16 besetninger som fordelte seg slik på fylkene:

1 besetning i Østfold, 2 i Akershus, 1 i Hedmark, 6 i Buskerud, 2 i Vestfold, 2 i Telemark, 1 i Vest-Agder og 1 i Bergen.

I alt ble det nedslått 202 storfe, 31 sauer, 662 svin, 128 fjørfe og 11 kaniner.

2. Miltbrann.

Det er i 1941 bare påvist 10 tilfelle av miltbrann og grunnen til dette meget lave tall er sikkert den at det under krigen ikke blir ført inn noe krafftór.

Distriktsveterinær *O. N. Strøtvedt*, Drammen, skriver følgende:

Det er forekommet et tilfelle av ondartet smittsom husdyrsykdom — miltbrann — i Nedre Eiker. Det kan være av interesse å nevne at tilfelle opptrådte på en gård hvor det var forekommet miltbrann under epidemien i 1937. På et jorde i nærheten av gården var miltbrannskadavere, etter sigende, oppbrent i en grav og det var satt gjerde omkring. Imidlertid ble gjerdet tatt bort i løpet av høsten 1941. Snart etter ble noen nyinnkjøpte kuer sluppet på beite her, og da gravplassen hadde særlig frodig gras, ble dette sted snart avbeitet. Dagen etter at dyra var sloppet løs, lå ei ku død av miltbrann like i nærheten av gravplassen. Et helt analogt tilfelle har jeg i 1939 iaktatt på et annet sted i nærheten av Drammen. Det viser imidlertid hvor nøyaktig en bør gå fram når det gjelder å destruere miltbrannkadavre.

Om samme sykdom innberetter distriktsveterinær *L. Gleditsch*, Sande i Vestfold:

Årets eneste tilfelle av miltbrann i distriktet falt på Sande, idet ei ku i en besetning der døde på båsen av denne sykdom. Kua var foret utelukkende på hjemmeavlet fór. Det hadde i den nuværende eiers tid, ca. 50 år, ikke forekommet miltbrann på eiendommen. Et stort jorde tilhørende eiendommen oversvømmes imidlertid jevnlig av en elv som er avløp for en lærfabrikk. Det sannsynligste er at smittekilden er å søke i fór fra dette jorde.

Distriktsveterinær *T. R. Svenkerud*, Sjøvegan, meddeler:

Det har i årets løp dødd ei ku og ei geit i Bardu herred av miltbrann. Hvor smitten kom fra er ikke godt å vite. Utenlandsk krafftór var ikke brukt. Derimot hadde vedkommende eier foret med skyller fra en militærleir i nærheten. Han hadde også fått en del frostskaadede poteter, kålrabi og hodekål fra vedkommende leir til fór. En må vel anta at smitten skriver seg herfra.

3. Raslesyke.

Raslesyke eller miltbrannsemfysem er forekommet med 10 tilfelle. Alle de angrepne dyr oppgis å være døde eller drept.

4. Svinepest og svinesyke.

Heller ikke i 1941 er det opptrådt noe tilfelle av svinepest her i landet. Av svinesyke er innrapportert 410 tilfelle, hvorav 90 er døde og drept.

5. Bråsott.

Bråsott har inntruffet med 147 tilfelle, hvorav alle er døde.

Distriktsveterinær *J. Kjos-Hanssen*, Egersund, skriver i sin årsberetning følgende om bråsottvaksine:

Den nye bråsottvaksine, som no framstilles ved Veterinærinstituttet i Oslo, synes å virke likeså godt som den tidligere brukte danske vaksine. Dertil kommer at den norske er mye lettere å behandle, da den foreligger i flytende form. Til å begynne med kunde en foreta disse vaksinasjonsreiser på det offentlige (med skyss og diet), og dette bidro meget til å få disse vaksinasjoner innarbeidet, både i de større og de mindre besetninger.

Ved Landbruksdepartementets bestemmelse av 6 mars 1935 ble dette slutt — og følgen er den at mange av bøndene ikke tar vaksinasjonen før de har mistet en sau eller to av bråsott. Da er det mange ganger sent nok, idet vaksinen trenger en viss tid før den slår an og gir uimottagelighet, og i denne tiden kan det gå flere. Jeg har påtalt det uheldige ved denne bestemmelse i min årsberetning for 1935 og jeg vil gjenta det i år. I det siste året har vi mistet omtrent 100 sauer av bråsott, bare i 5 av Rogalands 48 herreder. Disse årlige tap er så store, at de vil merkes på kjøttforsyningen og tilsammenlagt blir det et tap av nasjonaløkonomisk betydning. I år er her vaksinert 2 000 sauer, fordelt på 144 besetninger. Disse reiser burde planlegges som en offentlig vaksinasjonsturné i distriktet, og under forutsetning av, at en hvert år vaksinerte «tillegget», vilde det kunne gjøres med ca. 30 reiser, fordelt på 2 à 3 høstmåneder.

6. Smittsom anemi hos hesten.

Smittsom anemi har i år som i fjor bare opptrådt i 5 tilfelle og alle sammen forekom i Hedmark fylke.

7. Lungesyke hos hesten.

Lungesyke har opptrådt i noe mindre målestokk i 1941 idet det er innrapportert 106 tilfelle og av disse er 7 døde eller drept.

8. Kverke.

Også i 1941 har det vært sterk stigning i antallet av inntrufne tilfelle av kverke. I alt har 7 278 hester vært angrepne og herav er 232 døde eller drept.

Om denne sykdom innberetter distriktsveterinær *T. Seljord*, Skotterud, følgende:

Av kverke var det færre tilfelle enn foregående år. Jeg har notert 19 tilfelle og ingen dødsfall. En føllhoppe fikk kverke på et usedvanlig sted. Det begynte med keratitt, abscesser i øyelokkene og i pannen. Siden kom det mer alminnelig empyem i luftposen. Føllet fikk det på samme sted og med samme utbredning. Etter en langvarig behandling ble begge helbredet uten at øynene fikk varig skade.

Veterinær *S. Aas*, Lunner, skriver om samme emne:

Av sykdom hos hester skal jeg nevne den kverkeepidemi som begynte herover distriktet vinteren 1939—40 og som nådde sin klimaks vinteren og våren 1941. Skjønt eieren fulgte bestemmelsene i lov om mildere smittsomme husdyrsykdommer, så ble allikevel ca. 90 pst. av alle staller infisert. Hovedgrunnen til at sykdommen bredte seg i en slik grad finner en vel i de mange fellesstaller som ble benyttet under den store skogtrafikken i disse 2 vintrene. Av de 166 hester som ble behandlet er 6 døde eller avlivet. Disse kom samtlige sent under behandling, idet de minst hadde vært syke i en uke og 4 hadde allerede modne kverkeabscesser. Alle tilfellene ble komplisert med abscesser i krøslymfekjertlene. I denne forbindelse skal jeg få tilføye at en hest hos hvilken det kunde konstateres en slik abscess i krøslymfekjertelen, overstod sykdommen. Abscessen er resorbert eller forkalket, i alle tilfelle har den svunnet hen etter at hesten hadde stått fullstendig i ro med diet i 6 mndr. Noe mén synes den heller ikke å ha fått, idet den no har gått i arbeid i ca. 3 mndr. Av andre komplikasjoner har det forekommet et par tilfelle av brannfeber og et med lungebetennelse. Behandlingen har vært sulfonamidpreparater, hovedsakelig prontosil. Når en anvender dette preparat, blir det mange reiser, da en som oftest må sprøyte 2 ganger, i blant 3 ganger. Men virkningen synes å være god om patienten blir behandlet i tide. Prontosil har jeg også benyttet profylaktisk i noen tilfelle og med tilsynelatende gunstig resultat uten at jeg dog tør dra noen sikre sluttsatser herav.

3. Ondartet katarrfeber.

Av ondartet katarrfeber er det påvist 328 tilfelle og herav er 219 døde og drepte.

Distriktsveterinær *J. Leistad*, Våler, meddeler:

Jeg har hatt 2 tilfelle av ondartet katarrfeber og begge kuer var hardt angrepne. Etter tidligere erfaringer anså jeg som sannsynlig at de vilde krepere. Uten noen formening om at det kunde ha noen gavnlige virkning behandlet jeg begge kuer med prontosil som jeg hadde for hånden. Om det hadde noen gavnlige virkning vil jeg heller ikke no påstå, men hvorom er så ble begge dyr hurtig friske, og det er ikke kommet residiv etter 8 måneders forløp.

Distriktsveterinær *K. A. Blystad*, Nannestad, innberetter følgende:

Ondartet katarrfeber er i år bare påvist hos ei ku. Denne ble reddet og frisk på kort tid ved subkutan injeksjon av 800 g — fordelt på flere steder av legemet — av den av fhv. distriktsveterinær *J. E. Grøholt*, Løten, angitte medisin som består av: Gujacol g 10, Acid. bensoici g 2, Spirit absolutus g 8 og sol. chloret. natric. (0.7 pst.) g 1 000. Mens jeg og visstnok de fleste av de praktiserende veterinærer i lang tid har ansett de sværere former av denne sykdom for inkurabel, påstår flere av de kollegaer som har fått anledning til å prøve denne medisin at no skal katarrfeberen være omtrent likeså sikker å kurere som melkefeber hos ku.

Veterinær *S. Wang*, Lena, skriver om samme sykdom:

Jeg kan nevne noen tilfelle av ondartet katarrfeber, som enten ble slaktet og anvendt, eller de kom seg. En del kasus av denne sykdom syntes å opptre i atskillig mildere grad enn før. I alle tilfelle var det sau på fjøset. Muligens kunde årsaken være nedsatt virulens, i et hvert fall ble det konstatert en del tilfelle med utelukkende katarr i øynene (keratitis). De øvrige kliniske symptomer syntes å mangle, idet almenbefinnendet var helt uforstyrret.

10. R ø d s y k e .

Det er temmelig stor økning i tilfelle av rødsyke i 1941 og likeledes er antallet av griser som er døde av sykdommen øket sterkt. Således er innrapportert 17 875 tilfelle og av disse er 938 døde eller drepte.

Distriktsveterinær *O. Jacobsen*, Sandefjord, skriver herom:

I år er det forekommet usedvanlig mange tilfelle av rødsyke hos svin, og jeg vet ikke noensinne å ha sett så mange inkurable tilfelle som i år. I praktisk talt alle disse tilfelle har det dreid seg om rødsykeendokarditis. Årsaken er vel den at grisene som ganske unge har vært infisert og har hatt den akutte sykdom i så mild grad at en ikke har lagt merke til den. En har så ikke fått grisene til behandling før de viser tydelige tegn på hjerteinsuffisiens.

11. T r i k i n o s e .

I årets løp er det påvist trikinose i 10 svin, 4 katter og i 446 andre dyr.

Distriktsveterinær *K. Verpe*, Ål, meddeler i sin årsberetning følgende om trikinose:

I begynnelsen av januar ble det påvist trikinose på en katt som var død etter kort tids sykdom. Ved nærmere undersøkelse har det vist seg at sykdommen er en del utbredt innen Drangedal herred. Foruten de i sykelisten oppførte tilfelle er det også konstatert trikinose hos rotter og villrev. Dersom en vil ha greie på om rottebestanden på et sted er infisert, er det lettest å undersøke en katt, men da må en riktignok være sikker på at katten ikke har fått anledning til å forsyne seg av pelsede reveskrotter. Kattene kan være utrolig full av trikiner, men da dør de også. Av symptomer på trikininfeksjon på katt kan jeg nevne: Brekninger, temperatur og puls litt forhøyet. Ofte er det hoste og snorkende åndedrett. Katten ligger meget og kan få kramper.

På svin er i et tilfelle iaktatt følgende symptomer: Hårnakkert forstoppelse, appetittløshet, senere anstrengt åndedrett og stive bevegelser (opplyst av eieren). Jeg fikk mistanke da eieren kom og vilde ha medisin for forstoppelse, for ved å eksaminere ham om foringen, ble det opplyst at han i noen dager i forveien hadde stått i fjøset og pelsert rever. Mens han var borte en stund, hadde grisen brutt seg ut og spist en del av en reveskrott. Jeg fikk ikke undersøkt skrotten da den var blitt destruert, men jeg påla eieren å få griseslaktet undersøkt. Det var overfylt med trikiner. Det er ikke påvist trikiner i revene på dette sted, men den reveskrott som grisen hadde fått tak i stammet fra en nabogård hvor sykdommen er påvist både på svin og rev. På denne siste gård er påvist trikiner i 3 purker. Disse hadde ikke fått revekjøtt, men derimot noe rått avfall fra en

råne som var blitt slaktet året før. Denne råne hadde fått ukokt revekjøtt. Rånekjøttet var i sin helhet blitt brukt i gårdens husholdning uten at noen var blitt syke, men kjøttet var kokt eller stekt.

Kontrollveterinær *H. A. H. Gangsaas*, Tromsø, innberetter om samme sykdom:

Det er kommet en ny sykdom hit i 1941 idet jeg — så vidt jeg vet — er den første som har påvist trikinose hos rev her i Nord-Norge. Dette skjedde den 18 februar 1941 og ved de videre undersøkelser jeg gjorde, viste det seg at alle revebestander i byens omegn var trikinose. Det er i alt undersøkt 146 prøver fra sølv-, platina- og rødrev, hvorav 28 hadde trikinose. Preparerer er i de fleste tilfelle sendt inn til professor Aaser. Årsaken til trikinosens utbredelse og vedlikeholdelse innen revegårdene må søkes i den utstrakte anvendelse av pelsede reveskrotter til fôr. I de fleste tilfelle har trikinosen tilsynelatende ikke sjenert dyra, men i en revegård — i den hvor sykdommen ble først påvist, døde rever ganske plutselig under akutte nervøse symptomer. Revene var her periodevis blitt foret med pelsede skrotter, og jeg mente at det her måtte foreligge en allergisk tilstand — en anaphylaksi — som så «tok knekken» på dyra. Symptomene kunde også lede tanken hen på en B₁-avitaminose, men fôr-sammensettingen tydet dog ikke på at dette kunde være tilfelle. Alle reveeierne som har fått trikinose påvist i sine revefarmer, har helt sluttet med å fore med pelsede skrotter, og jeg advarer stadig andre som jeg kommer i forbindelse med mot å gjøre dette.

12. Tuberkulose.

En har i 1941 mottatt innberetning om tuberkulose hos husdyra som følgende tabeller viser:

Samlet antall besetninger og dyr som er prøvet med tuberkulin i 1941

Fylke	Antall besetninger		Antall dyr	
	I alt	Hvorav på offentlig kostnad	I alt	Hvorav på offentlig kostnad
Østfold	154	11	3571	299
Akershus	97	5	1383	200
Hedmark	23	1	505	112
Opland	32	15	294	247
Buskerud	30	3	340	55
Vestfold	23	9	600	452
Telemark	11	—	12	—
Aust-Agder	1	—	1	—
Vest-Agder	3	1	3	1
Rogaland	4	4	22	22
Hordaland	3	2	22	21
Sogn og Fjordane	4	—	4	—
Møre og Romsdal	25	—	27	—
Sør-Trøndelag	15	3	99	79
Nord-Trøndelag	5	—	5	—
Nordland	61	55	162	152
Troms	7	—	8	—
Finnmark	2	—	2	—
Tilsammen	500	109	7060	1640

**Innkomne rapporter fra offentlige¹
kjøttkontrollstasjoner om påtruffet tuberkulose i 1941.**

Kjøttkontrollstasjonens navn	Storfe			Svin
	Antall kontrol- lerte storfe- skrotter — kalver unntatt	Antall tilfelle		
		I alt	Etter forut- gående tub.- prøve	
Ålesund	1 353	—	—	—
Arendal	219	—	—	—
Askim	196	—	—	—
Bergen	8 671	—	—	—
Bodø	639	—	—	—
Brevik	63	—	—	—
Drammen	2 045	8	6	—
Fredrikstad Ø.	171	—	—	—
Fredrikstad V.	727	3	1	—
Gjøvik	633	—	—	—
Halden	920	19	18	—
Hamar	1 352	46	46	—
Harstad	310	—	—	—
Haugesund	1 293	—	—	—
Holmestrand	138	—	—	3
Horten	834	—	—	—
Hønefoss	305	—	—	—
Kongsberg	344	—	—	—
Kongsvinger	218	—	—	—
Kragerø	137	—	—	—
Kristiansand S.	746	—	—	—
Kristiansund N.	1 283	—	—	—
Kyrkjebø	241	—	—	—
Larvik	1 133	—	—	—
Lillehammer	1 039	—	—	—
Lillestrøm	350	—	—	—
Molde	610	—	—	—
Moss	411	—	—	—
Narvik	481	—	—	—
Notodden	387	—	—	—
Odda	276	—	—	—
Oslo	13 289	8	8	—
Porsgrunn	266	—	—	—
Risør	150	—	—	—
Sandefjord	940	—	—	—
Sarpsborg	764	—	—	—
Skien	715	—	—	—
Stavanger	6 124	—	—	—
Tinn	260	—	—	—
Tromsø	606	—	—	—
Trondheim	10 285	1	—	50
Tønsberg	1 041	8	7	—
Voss	174	—	—	—
Fellesslakteriet	9 435	21	21	8
I alt	71 574	114	107	61

¹ Som primære tilfelle er det ved samtlige offentlige slaktehus og offentlige kjøttkontrollstasjoner påvist tuberkulose i 7 slakt, hvilket utgjør 0.0098 pst. av det samlede antall kontrollerte kjøttskrotter — kalver unntatt. De 107 tilfelle hit hører fra besetninger hvor tuberkulosebekjempelsen er iverksatt ved nedslaktning etter forutgående tuberkulinprøve. Regnes disse med blir tuberkuloseprosenten m. h. t. kontrollerte slakt 0.16 pst.

Oversikt vedrørende bekjempelsen

Fylke	Antall erklært tuberkuløse							
	storfe						Antall tilf. av tub. påvist hos svin	Antall hønsebesetn. hvori påvist tub.
	besetn.			antall dyr i besetn.				
	Gj.st. fra foreg. år	Tilk. i 1941	Tils.	Gj.st. fra foreg. år	Tilk. i 1941	Tils.		
Østfold	16	4	20	408	116	524	—	4
Akershus	16	2	18	707	44	751	8	3
Hedmark	5	—	5	248	—	248	—	—
Opland	15	3	18	276	63	339	—	—
Buskerud	4	1	5	44	14	58	—	1
Vestfold	5	2	7	179	18	197	4	1
Telemark	—	—	—	—	—	—	—	1
Aust-Agder	—	—	—	—	—	—	9	—
Vest-Agder	—	—	—	—	—	—	—	—
Rogaland	1	—	1	10	—	10	—	—
Hordaland	1	—	1	3	—	3	—	—
Sogn og Fjordane	—	—	—	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	1	1	2	12	29	41	45	—
Nord-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	5	1
Nordland	—	—	—	—	—	—	—	—
Troms	—	—	—	—	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	64	13	77	1887	284	2171	71	11

I de tuberkuløse storfebesetninger har det i årets løp reagert i alt 177 dyr — eller 8.9 pst. Av det samlede antall undersøkte dyr har det reagert 2.5 pst.

Det er i årets løp erklært som tuberkuløse i alt 13 nye storfebesetninger. M. h. t. fordelingen på de enkelte fylker, tuberkulinprøver, bekjempelse ved nedslaktning og frigivelse av besetninger vises til ovenstående tabell.

Forsåvidt angår bekjempelsen av tuberkulosen i grisebesetningene har eierne — som tidligere — vært tillatt å fore grisene fram til slakt, hvoretter desinfeksjon av grisehuset har funnet sted.

av husdyrtuberkulosen i 1941.

Tuberkulinprøvet i 1941									Bekjempelse ved nedslaktning i de besetn. som er erklært tub.					Bekjempelse ved nedslaktning i de besetninger som ikke er erklært tuberkuløse		Frigitte storfebesetn. i 1941	Storfebesetn. gj.st. som tub. ved utg. av 1941	
storfe									storfe					storfe				
besetn.			dyr			reagerende			besetn.			dyr		besetn.	dyr			
Gj.st. fra foreg. år	Tilk. i 1941	Tils.	Gj.st. fra foreg. år	Tilk. i 1941	Tils.	Gj.st. fra foreg. år	Tilk. i 1941	Tils.	Gj.st. fra foreg. år	Tilk. i 1941	Tils.	Gj.st. fra foreg. år	Tilk. i 1941	Tils.				
12	4	16	409	116	525	31	15	46	9	3	12	33	10	43	3	3	11	9
10	2	12	349	62	411	5	20	25	3	2	5	5	20	25	2	2	13	5
4	-	4	407	-	407	52	-	52	3	-	3	91	-	91	-	-	4	1
11	3	14	221	84	305	4	21	25	2	3	5	5	17	22	1	1	11	7
1	1	2	18	12	30	-	10	10	-	1	1	-	12	12	-	-	3	2
4	2	6	230	25	255	1	12	13	2	2	4	3	15	18	2	2	1	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	2	23	29	52	5	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44	13	57	1660	328	1988	98	79	177	19	11	30	137	74	211	11	11	44	33

Storfe nedslaktet som tuberkuløse og delvis erstattet av det offentlige.

År	Nedslaktet storfe i årets løp	Antall dyr som det i årets løp er betalt erstatn.bidrag for	Utbetalt erstatningsbidrag kr.	Det gjennomsnittlige bidrag pr. dyr utgjør kr.
1941.....	222	222	9 940.30	44.79

13. S m i t t s o m k a s t i n g .

Bekjempelsesarbeidet er i beretningsåret fortsatt etter den opprinnelige plan.

Til utgangen av 1941 var det i alt innvilget uttatt 229 772 blodprøver på offentlig bekostning, derav i beretningsåret 1981. Hertil kommer ca. 74 100 blodprøver som er tatt ut på privat bekostning.

Tilgangen av nye smittede besetninger har kvartalsvis vært: For 1936 i 1ste kvartal 162 besetninger, 2net kvartal 127, 3dje kvartal 103, 4de kvartal 71, tilsammen 463 nye besetninger. For 1937: 1ste kvartal 48, 2net kvartal 42, 3dje kvartal 22 og 4de kvartal 34, tilsammen 146 nye besetninger. For 1938: 1ste kvartal 30, 2net kvartal 18, 3dje kvartal 23 og 4de kvartal 35, tilsammen 106 nye besetninger. For 1939: 1ste kvartal 34, 2net kvartal 20, 3dje kvartal 14 og 4de kvartal 16, tilsammen 84 nye besetninger. For 1940: 1ste kvartal 15, 2net kvartal 5, 3dje kvartal 14 og 4de kvartal 5, tilsammen 39 nye besetninger. For 1941: 1ste kvartal 3, 2net kvartal 5, 3dje kvartal 5 og 4de kvartal 2, tilsammen 15 nye besetninger.

Resultatet av bekjempelsen framgår av nedenstående tabell:

Tabell over resultatet av bekjempingen av smittsom kasting pr. 31 desember 1941.

Fylke	Besetninger som hadde reagerer ved siste prøve som ble foretatt					Besetninger som ikke hadde reagerer ved den siste prøve som ble foretatt			
	I. Samlet antall innrapporterte besetninger i fylket	II. Antall besetninger som hadde flere enn 2 reagerer	III. Antall besetninger som hadde 1 eller 2 reagerer ved siste blodprøve som ble foretatt	IV. Antall besetninger som var reaksjonsfri ved siste prøve, men som skal kontrollprøves en gang til	V. Antall besetninger som er friggitt eller kan friggis pr. ³¹ / ₁₂ 1941	Ant.	Pst.	Ant.	Pst.
Østfold.....	75	1	1.33	2	2.67	0	0	72	96.00
Akershus.....	95	1	1.05	0	0	0	0	94	98.95
Hedmark.....	399	1	0.25	0	0	0	0	398	99.75
Opland.....	307	1	0.33	1	0.33	0	0	305	99.34
Buskerud.....	201	1	0.50	0	0	0	0	200	99.50
Vestfold.....	52	0	0	1	1.92	0	0	51	98.08
Telemark.....	116	0	0	0	0	1	0.86	115	99.14
Aust-Agder.....	1	0	0	0	0	0	0	1	100.00
Vest-Agder.....	16	0	0	0	0	0	0	16	100.00
Rogaland.....	77	0	0	0	0	0	0	77	100.00
Hordaland.....	541	4	0.74	5	0.93	1	0.18	531	98.15
Sogn og Fjordane.....	882	1	0.12	2	0.23	4	0.45	875	99.20
Møre og Romsdal.....	357	0	0	0	0	0	0	357	100.00
Sør-Trøndelag.....	11	0	0	0	0	1	9.09	10	90.91
Hele landet.....	3130	10	0.32	11	0.35	7	0.22	3102	99.11

I kolonne I i tabellen er oppført alle de besetninger som i dette tidsrom er innrapportert som smittet. Det dreier seg om 3 131 besetninger fordelt over 14 av landets fylker.

I kolonne II i tabellen er oppført de besetninger som hadde flere enn 2 reagenter ved siste prøve. Kolonne III viser det antall besetninger som ved siste prøve hadde 1 eller 2 reagenter.

Kolonne IV omfatter de besetninger som var reaksjonsfri ved siste prøve. Disse besetninger må underkastes minst en kontrollprøve til før de kan frigis.

Kolonne V viser det antall besetninger hvor sykdommen er utryddet og som no kan frigis.

Ved siden av antallet av besetninger i de forskjellige kategorier er anført hvor stor prosentdel dette utgjør av det samlede antall innrapporterte besetninger som er eller har vært smittet i vedkommende distrikt.

Som det vil framgå av kolonne IV og V i tabellen, er i alt 3 109 besetninger reaksjonsfri pr. 31 desember 1941. Dette utgjør 99.33 pst. av alle innrapporterte smittede besetninger. I 3 102 av dem — 99.11 pst. betraktes sykdommen som utryddet. I alt gjenstår 28 besetninger eller 0.89 pst. som ennå ikke er frigitt. Av disse var 7 eller 0.22 pst. reaksjonsfri ved siste prøve. Som det framgår av kolonne II og III gjenstod pr. 31 desember 1941 — 21 besetninger eller 0.67 pst. som hadde reagenter ved siste prøve. Av disse hadde 11 = 0.35 pst. bare en eller to reagenter, mens 10 = 0.32 pst. hadde flere enn 2 reagenter.

14. Forskjellige sykdommer.

Luftveiskatarr hos hest.

Om halsbetennelse skriver distriktsveterinær *T. R. Svenkerud*, Sjøvegan:

Det var i sommer og høst mange tilfelle av halsbetennelse. Det var mange i fjor også, men den var da ganske godartet. I år derimot var sykdommen ondartet. Det døde 4 hester av sykdommen i distriktet og mange stod dårlige i et par måneder. Sykdommen begynte en tid etter at hestene var sloppet på beite. Den har jo da god anledning til å bre seg. De siste tilfelle kom i slutten av september. Alle staller og steder hvor hestene oppholdt seg ble rengjort og desinfisert, men det fins vel tilfelle som ikke kommer under behandling, og hvor stallene ikke blir desinfisert. Derfor kan en kanskje risikere et utbrudd av sykdommen på beite til sommeren igjen. Sykdommen opptrådte en tid etter at hestene kom fra fronten i 1940. Ved fronten så jeg lite til sykdommen. Prontosil og liknende midler så ut til å hjelpe ganske bra. Skulde sykdommen komme igjen og kanskje enda mer ondartet enn siste gang, da kan det bli en plage. Jeg vet ikke om det er forsøkt å framstille serum til profylaktisk eller kurativ behandling av denne sykdom.

Godartet beskjelersyke hos hest.

Veterinær *A. Hals*, Hokksund, skriver om dette emne:

En del tilfelle av godartet beskjelersyke har forekommet i sommer. Sykdommen oppdagades hos hesteavlslagets hingst den 2 juli 1941. Store deler av penis (mest basis) var rød, irritert og væskende. Av frykt for beskjelersyke ble bedekningen straks stanset. I den følgende uke viste det seg at alle hopper på et par nær som var bedekket etter 25 juli hadde fått et eksemaktig utslett omkring vulva. Mistanken hadde således vært begrunnet. Anslaget var meget forskjellig — fra små «misfargede» flekker på vulvaslimhinnen til et utbredt koppeaktig utslett på huden omkring, med enkelte affeksjoner helt ned til juret og de mediale deler av lårene. I et tilfelle ble endog konstatert smitteoverføring til et føll (mule og nese). Lidelsen hos hoppene helbrededes dog forholdsvis lett etter 8 dagers forløp. De fleste tilfelle ble behandlet ved badning med adstringerende midler. Hingsten ble helbredet etter vel 14 dagers forløp.

Den 5 august konstatertes sykdommen påny hos hingsten. Noen immunitet synes altså sykdommen ikke å etterlate. Denne gang ble igjen en del hopper smittet. Så vel hos hingst som hopper syntes utslettet denne gang mer ondartet enn første gang. Hingsten vegret seg straks for å bedekke, og hos hoppene ble labies mere svulne og ømme, likesom det var rikeligere av illeluktende utflod enn sist. Utslettet var muligens også mer smittsom enn første gang, idet en hoppe ble smittet uten at paring hadde funnet sted. Denne hoppe var drektig fra mai måned (med en annen hingst) og gikk på havn sammen med 2 hopper som hadde fått lidelsen etter paring. I denne tid var det varmt vær, og det var mest sannsynlig at sykdommen er overført ved insekter (fluer).

Hvor smitten kom fra er ikke lett å avgjøre. Det må ha vært en hoppe omkring den 25 juni som først har ført sykdommen med seg og smittet hingsten. Det er påfallende at av de 3—4 hopper som ble mistenkt for å være smitteføreren, var det en som etter hva det opplystes ikke viste noe unormalt ved bedekningen den 25 juni. Omkring 1 august ble denne hoppe ført til hingst på nytt og ble paret. Hoppen viste heller ikke denne gang tegn på å ha eller å ha hatt sykdommen. Men få dager etter brøt beskjelersyke ut på nytt hos hingsten. Det er påfallende at sykdommen brøt ut etter 4—5 dagers forløp hver gang denne hoppe hadde vært bedekket. Ingen av de tidligere smittede hopper var blitt bedekket senere enn 21 juli.

En kan vel ikke påstå at denne hoppe er smitteføreren begge ganger, men det er i hvert fall meget merkelig at denne hoppe var blitt bedekket begge ganger få dager før sykdommen brøt ut hos hingsten.

Det skal bemerkes at flere av hoppene som ble smittet av sykdommen, tok føll etter en gangs bedekning.

Halthet hos hesten.

Veterinær *H. Kvalen*, Trøgstad, innberetter herom:

Hos hester har det opptrådt noen tilfelle av mystiske haltheter og stivhet i kroppen etterat de var sloppet på beite. Noen av disse tilfelle kom seg hurtig etter behandling med acetanilid. Hos noen av disse hestene var det hevelse i kryssmuskulaturen uten at det var porterfarget urin. Disse omtalte stivheter forekom særlig hos hester som var foret med lite høy om vinteren 1941. Men sykdommen viste seg først etterat hestene var sloppet på gress, og særlig hos hester som gikk ute om natten.

Kastrasjon.

Veterinær *A. Bye*, Kirkenes, forteller følgende:

Av kastrasjon synes et tilfelle meg noe egenartet. Angjeldende hingst — 2 år, — meget liten, blandingsrase, ble hentet direkte fra innhegning og kastrert uten forutgående faste da jeg ikke hadde fått beskjed om kastrasjonen på forhånd. Den ble kastet på vanlig vis og det ble anvendt lokalanestesi av testiklene samt kloroform. Kastrasjonen ble foretatt på dekket testikkel, Sands tang ble anlagt så høyt som mulig, klemt sammen langsomt og ganske fast. Deretter ble emaskulatorene lagt på og klemt langsomt sammen. Emaskulatorene lot jeg bli liggende i 2 minutter etter avklippingen for å gardere meg mot blødning. Emaskulatorene ble så løsnet forsiktig, og Sands tang ble ytterligere liggende i 3 minutter, altså sammenlagt vel 5 minutter. Da jeg løsnet på Sands tang viste det seg at blødningen langt fra var stanset idet blodsøylen stod ca. 20 cm til værs. Sands tang ble så klemt sammen igjen og ytterligere liggende i 5 minutter, og først da var blødningen fra sædstrengen nesten stanset, dog ikke helt. Hesten ble da løst fra kastetøyet og det kom ingen komplikasjoner. Hva den sterke blødning skylles er meg uforståelig da jeg med angjeldende gjorde meg særlig umak for å forhindre blødning da jeg var nødsaget til å forlate hingsten øyeblikkelig etter kastrasjonen og ikke hadde anledning til å tilse den før 8 dager etter. Det kan enn videre opplyses at sædstrengen var vel utviklet så tengene hadde godt tak. Årsaken kan muligens være den at hingsten gikk i innhegning og at det var hopper i nærheten, hvilket kan ha bevirket sterk blodtilstrømming til kjønnsorganene.

Lyskebrokk.

Veterinær *J. P. Selvåg*, Stavanger, omtaler i sin årsberetning et tilfelle av lyskebrokk hos ei hoppe:

Ei stor, svært fin og god fjordamerr med lite føle, hadde velta seg opp i jernstauraen ho var tjora etter og fenge seg eit 2 knytnevestort brokk i lyska, like under knefolden, rett framfor kne, slik at kneet elta brokket når foten vart ført fram. Når merra stod høgt bak, var brokkinnholdet (tarmar) let å reponera, men kom ut att ved den minste rørsle. Huda var heil over brokket. Brokkporten var så stor at ein kunde setja fingerspissane opp gjennom den. Me gjekk i gang med å laga brokkband av dekkengjord og pelott av ein stor fiskegarnkork. Ein granne som hadde fuska noko i seglmakarfaget var til stor hjelp med å laga brokkbandet. Brokkbandet var lagt stramt på, og merra fekk gå i tjør. Det hadde vore mest ønskeleg og hatt henne stående høgt med bakparten på ein bås, men det var det vesle få viker gamle følet. 14 dagar etter var brokkporten tett og det kjentes ut som holet var dekt av ei nokso hard plata. For å væra heilt trygg vart brokkbandet enno ikkje kasta, og merra fekk gå i ro ei tid. Sidan har merra gjenge i fullt arbeid og det er uråd å sjå kvar brokket har vore.

Luftemfysem.

Distriktsveterinær *O. Morstad*, Alvdal, innberetter:

Et interessant tilfelle av atmosfærisk luftemfysem skal nevnes. En fjording pådrog seg et sår ca. 5 cm langt, medialt på venstre forbein ved grunnen av

bringen. Hesten ble allikevel kjørt hjem med lasset flere km. Luften har herunder trengt inn i den dannede lomme og under bevegelsene trengt videre. Emfysemet hadde bredt seg over det meste av kroppen, mest på venstre bakparti. Her stod huden helt spent, løftet ca. 10 cm fra underlaget. Emfysemet avtok noe henad sidene og langs ryggen og tapte seg nedover høyre bog og lår. Hesten hadde anstrengt åndedrett og almenbefinnendet var noe forstyrret, antagelig på grunn av emfysem i brysthulen. Såret ble drenert og hesten stilt i ro. Dens almenbefinnende bedredes snart og i løpet av 3 uker var emfysemet praktisk talt forsvunnet og hesten ble tatt i arbeid. Etter 4 uker kunde ikke luft påvises subkutant. Dette for å vise at ganske store mengder luft kan resorberes.

Forblødning.

Kst. distriktsveterinær *Aa. Ødegaard*, Røros, skriver herom:

Under tømmerkjøring siste vinter fikk en hoppe rotenden av en nedhoggen ungbjørk opp i lyskere regionen. Hoppen trådte bjørketoppen ned i snøen og rotenden trengte inn i bekkenet fra lysken. Hoppen forblødde på få minutter på grunn av lesjon av art. *illiacæ*.

Botriomykose.

Distriktsveterinær *I. Flønæs*, Rissa, meddeler:

En avlshingst har i lengere tid hatt botriomykose ved haleroten og endetarmen med betydelig, fast hevelse langs hele tarmens bekkenparti. Det er forsøkt med jodpreparater både innvortes og utvortes. Jodvasogen og yatren syntes å holde lidelsen mest i age, men det er en hel del fisteldannelser bl. a. borte ved det ene låret. Flere ganger er det kommet til endetarmsforstoppelse på grunn av trang passasje.

Sterilitetsbehandling.

Veterinær *S. Aas*, Lunner, nevner følgende:

Sterilitet hos hopper vil jeg gjerne nevne, fordi det i år var så mange hopper, 3—5 år gamle, som ikke ble brunstige. I alle tilfelle hadde ikke eierne merket noe til det, skjønt sannsynligheten taler for at de hadde vært brunstige tidligere i perioden (behandlet juli—august) men som følge av sin korte syklus uteble senere. Som behandling anvendte jeg bare prolant og med godt resultat, idet alle ble drektige. Dosen var 125 enheter. Enkelte hopper fikk dog en like stor dosis etter 10 dager.

Innvollsorm hos hest.

Om dette emne skriver distriktsveterinær *A. Stenersen*, Fannrem:

Med hensyn til de innvendige snyltere hos hest dreier det seg for det meste om strongylider. Denne sykdom har her i distriktet tiltatt sterkt i de siste år, og påfører hesteholdet, særlig oppdrettet, betydelige tap. Flere hester er i årets løp døde eller har måttet avlives som følge av denne ormeinvasjon, mange er varig svekket, og et flertall av bygdens unghester står i lengere tid utrivelige og blir satt tilbake i utvikling på grunn av strongylideangrep. Hesteoppdretterne er nok no oppmerksom på forholdet og lar i stor utstrekning sine dyr komme under behandling. I allfall er det blitt nokså alminnelig å la utrivelige unghester

undersøke og la dem få en ormekur. De fleste av oss veterinærer har nok funnet de tidligere anvendte ormekurer høyst varierende i sin virkning. De har budt oss vanskeligheter med en passende dosering og hesteeierne har ofte vært vanskelige å få til å sette dem i verk.

Den behandling med tetralaksan, som distriktsveterinær E. Skredvig, Kyrksæterøra, i Norsk Veterinærtidsskrift nr. 6 for 1940 angir for spolorm, synes imidlertid også å være virksom like overfor strongylider. Kuren er rask å gjennomføre og unnlater sjelden å gjøre virkning. Hesteeierne herover har hurtig fattet tillit til denne behandlingsmåte og det har vist seg å være langt lettere å få dem til å underkaste sine mistenkelige dyr denne behandling enn mange av de tidligere, ofte omstendelige kure. Ved siden av de nødvendige hygieniske tiltak, som må til ved bekjempelsen av strongylideplagen, må vi hilse Skredvigs angitte tetralaxan-kur velkommen som et betydelig framsteg på området.

K o l i k k h o s h e s t e n .

I sin årsberetning innberetter veterinær *S. Wang*, Lena, bl. a. om kolikk følgende:

Behandling av de forskjellige kolikkformer hos hesten er og blir et vanskelig problem. Man har før vært henvist til de gamle, konservative midler (laksativa, pilocarpin og arecolin), men nyere midler som novalgin, hypofysin sterk, synes i mange tilfelle å gi en liten oppmuntring og bærer bud om et lite framskritt på kolikkbehandlingens område. Da dens etiologi og patologi enno er uklar, er en takknemlig over i praksis å finne noenlunde brukbare medikamenter. I kolikkens sammensatte bilde gjelder det å finne et «universalmiddel», et middel med angrepspunkt i de regulerende nervesentra og baner for fordøyelseskanalen. I novalgin og hypofysin har vi i hvert fall midler som er brukbare i så måte, og jeg har med hell behandlet flere kasus med disse midler. Jeg anvender ved krampekolikk, revmatisk kolikk, vindkolikk, tromboembolisk kolikk, novalgin intravenøst (20 ccm). Ca. en ½ time etter injeksjonen, blir pasienten roligere, peristaltikken vender tilbake, tarmspasmen heves, flatus avgår og 1 time senere gjerne også fæces. I regelen trengs ikke mer enn en injeksjon, dog er det forekommet tilfelle hvor jeg har måttet gjenta behandlingen 2—3 ganger suplert med laksativa og hesten har kommet seg. Hypofysin sterk har jeg anvendt fortrinnsvis ved forstoppelser (tynntarms-, stortarms- og blindtarmsforstoppelser) samt ved mageoverfylling, gasskolikk, i det hele tatt ved atoniske tarmtilstander. Selv ved langvarige og hårdnakkede kasus, er dette preparat et verdifullt aktivum. Jeg anvender det fortrinnsvis intravenøst 3—4 ccm, men har i mange tilfelle brukt opptil 8—10 ccm subkutant, og har hatt meget gode resultater. Jeg supplerer gjerne behandlingen med gjærpreparater pr. os, eller parafinolje — ½ til 1 liter gitt med nese-svelgsonde.

E k s e m .

Veterinær *S. Wang*, skriver i årsberetningen om eksem:

Særlig hos unghestene har det opptrådt et utbredt kløende eksem med håravfall på større og mindre partier. Det kan refereres et tilfelle med totalt håravfall. En unghoppe hadde stått på en litt trang og fuktig stall, men fikk for øvrig et utmerket stell. Kløen og håravfallet begynte i vintermånedene og fortsatte i økende grad utover våren. Hoppen hadde vært lite ute. Den ble behandlet med avvasking med lunkent såpevann, tilsatt 2 pst. kobbervitriol, dernest ble

foretatt inngnidning partivis med mitigal, inntil hele dyret var ferdigbehandlet. Derpå fulgte en total inngnidning med 20 pst. transalve. Den ble så sloppet ut i godt solrikt vær. Innvendig fikk den arsenikk og gjær i passende doser. Tilstanden bedret seg hurtig. Hårene vokste forholdsvis snart ut igjen. Jeg nevner dette tilfelle med henblikk på om muligens solbestrålingen hadde en insiterende virkning.

Også veterinær *H. A. H. Gangsaas*, Tromsø, skriver om en hudlidelse:

Under «hudutslett» har jeg tatt med 35 tilfelle av det som folk heroppe kaller «skabb» eller «flass» — det siste navn er meget betegnende. Lidelsen karakteriseres ved sterk kløe, særlig ved haleroten og langs manen men også på kroppen for øvrig. Huden er på disse steder skallende og ofte ujevn og knudret, belagt med et melaktig tørt lag av deskvamerte celler. Tidligere var det alminnelig å vaske disse dyr med arsenikk, men jeg er kommet til at «arsenikkvasken» bør foretas innvendig dvs. at dyret får en kur pr. os med fortynnet arsenikkoppløsning. Dette virker ganske godt om ikke så hurtig. Samtidig gir jeg gjerne en svovelvask med en ukes mellomrom. Jeg har tenkt å forsøke «Murnil» mot denne lidelse, vanskelighetene ligger bare i preparatets kostbarhet. Det står nemlig for meg som om hudaffeksjonen bare er et tegn på en eller annen stoffskiftelidelse. Kanskje burde også denne sykdom føres opp under avitaminoser.

S v i v a .

Veterinær *H. A. H. Gangsaas*, meddeler herom:

Under forgiftninger er det under hest ført opp 31 tilfelle hvorav 27 representerer «Sviva». Denne sykdom burde kanskje heller vært tatt med under avitaminoser idet jeg mener at B₁-vitaminet her spiller en viss rolle. I hvert fall har jeg sett at injeksjon av B₁ på et tidlig stadium av sykdommen i 4 tilfelle har hatt en forbausende hurtig og god virkning. En hest som hadde sviva tidlig på året ble etter hånden strupepiper i den grad at den var ganske ubrukelig som trekkdyr. Da jeg omsider ble bedt om å operere den, var dyret så dårlig at det ramlet overende under uttakingen av stallen. I all hast ble trachealkanyle innlagt, og samme ettermiddag utførtes operasjonen — ekstirpasjon av begge stemmesekker. Etter 7 ukers ro begynte en å bevege hesten, og den går no i fullt arbeid og er like arbeidsfør som tidligere.

A c e t o n u r i .

Det har i 1941 vært en fortsatt sterk stigning i antall tilfelle av denne lidelse. Likeledes er det en meget sterk øking av mangelsykdommer. En skal referere utdrag av årsberetningene fra en del veterinærer angående disse sykdommer:

Således meddeler professor *Bugge Næss*, Norges Veterinærhøyskole:

Stoffskifteforstyrrelser (mangelsykdommer) hos storfe har vært hyppigere enn vanlig. Her er det særlig acetonuri — kronisk indigestion, kronisk melkefeber — som har vært framherskende. Hva de etiologiske forhold her angår, er intet nytt brakt for dagen. Derimot har behandlingen med hydras chloralicus pr. os vist seg ganske effektiv i en stor del av tilfellene, men ikke i alle.

Av særlig nytt hos storfe var det forholdsvis store antall av tetanier (krampekuer). Disse har så vidt vites bare forekommet sporadisk her i distriktet i tidligere år, men i innberetningsåret forekom relativt mange. Tilfellene begynte i mars—april, fortsatte utover i mai med de fleste tilfelle like før og etter slippingen. Utover sommeren ebbet de ut. De tilfelle som forekom på beite minner om de i litteraturen beskrevne grastetanier, de derimot som forekom på fjøset så tidlig i mars og utover, har en ikke annen betegnelse på enn stalltetanier. Klinisk er de ikke til å skille fra hverandre. Om de etiologisk er forskjellige, har en ingen holdepunkter for og det torde være tvilsomt.

Klinisk kan en skjelne mellom perakutte og akutte med universelle, abrupte krampeanfallet og endelig den «stille form» som klinisk mest minner om fødselparese, altså koma og ute av stand til å reise seg.

I de perakutte tilfelle faller kua plutselig overende i universelle kramper med epistonus, øyerulling, tennerskjæring, fråde om munnen og traverbevegelser. Temperaturen er forhøyet under krampeanfallet, ofte oppe i 40 og 41°, svetteutbrudd, samt meget hyppig — 100—150 — trådfin puls. Blodtrykket i jugularvenen synes lavt og blodet meget mørkfarget og «tykt». Dyra dør ofte innen en rekke fram til dem, i løpet av $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ time, eller de finnes døde på båsen eller ute på beitet.

De akutte tilfelle utmerker seg likeledes ved et plutselig inntredende krampeanfallet. Kua rykker tilbake i bindslet, går overende og faller i krampe. Men etter et kortere (noen minutter) eller lengre ($\frac{1}{4}$ —1 time) tidsrom gir krammene seg, kua blir liggende, oftest flatsides, noenlunde rolig, men svettende med anstrengt puls og respirasjon og stirrende blikk. Etter et slikt anfall kan kua komme seg igjen, stå opp å begynne å spise som tilsynelatende normalt. En varig, spontan helbredelse behøver således ikke å være utelukket. Men krampeanfallet innfinnes seg gjerne igjen etter bare få minutters pause, særlig ved irritasjon av dyret i form av rensningsforsøk eller urolighet under behandlingen. Dyret stryker undertiden med i et av de senere anfall.

De komatøse tilfelle, som kanskje er den hyppigste form, utmerker seg ved å mangle kramper. De ligger afebrile, oftest på brystet med hodet løftet, men ute av stand til å reise på bakparten, noe sløve i blikket, og vil som regel ikke smake mat. De minner meget om «krysslamhet» eller «førforgiftning» eller også om fødselparese. En stor del av «utidige» tilfelle av fødselparese faller sannsynligvis inn under dette begrep. Begrepet fødselparese bør derfor forbeholdes de tilfelle av nervøst-komatøse tilstander som innfinnes seg umiddelbart før, under eller i nær tilslutning til selve fødselen. Et akutt tilfelle i begynnelsesstadiet går ofte over i den komatøse form etter et eller flere attack av kramper, kanskje særlig etter behandlingen.

Hva årsaksforholdene angår er vi uten eksakte holdepunkter. Ofte angripes de beste kuer i besetningen, kuer i sin beste alder, 1—2—3 mndr. etter kalvingen, men anfallende ses også hos simplere dyr og endog hos avlatte kuer. I større besetninger forekommer de kanskje hyppigst, men de møtes også i mindre besetninger, ja de ses hvor det bare er ei ku eller et par på fjøset.

Den oppmerksomme sveiser vil ofte ha iaktatt visse prodromer: manglende appetitt, et visst urolig og nervøst temperament, nedgang i melkeytelsen det forutgående mål m. v. Ganske karakteristisk synes å være at anfallende innfinnes seg i mer eller mindre nær tilslutning til en annen nervøs irritabilitetstilstand, nemlig brunst eller bedekning.

En har villet legge skylden på foringen med cellulose. Men tilfellene har vært

kjent, kanskje særlig i andre deler av landet, i mange år før selluloseforingen begynte. Og tilfellene opptrådte i fjor også i fjøs hvor det ikke ble brukt sellulose, eller i hvert fall meget begrensede mengder. Ganske mange tilfelle opptrådte i fjøs hvor en skulde synes foringen var ganske bra etter omstendighetene og etter de prinsipper som vanlig har vært hevdet som retningslinjer for foring av melkekyr, — fålig bra med høy, rotfrukter, silofór, kraftfór og mineralstofftilskudd. I andre tilfelle har det nok vært mangler ved foringen å sette fingeren på, kanskje særlig for store mengder sellulose i forhold til mengden av høy, rotfrukter, uten silo og lite skikket kraftfór. En viss beinskjørhetstilstand synes i slike tilfelle å være tilstede. At det dreier seg om foringsfeil er vel sannsynlig. Og at den utbredte selluloseforing har forverret denne eller disse feil, er vel utenom en hver tvil. Men om det dreier seg om en direkte mangel eller om en viss «overforing» av et eller flere stoffer, er det ikke mulig å ha noen formening om. Resultatet blir i begge tilfelle det samme, en langvarig skakk foring og ernæring som kompenseres så langt og så lenge som mulig, inntil organismens kompensasjonsevne plutselig svikter og organismens reguleringsmekanisme bryter sammen.

Behandlingen her ved ambulatorisk klinikk har ikke gitt så aller verst resultater. Det er bare om å gjøre at behandlingen blir innledet på et så tidlig stadium som mulig. Av de ved klinikken behandlede tilfelle har skjønnessmessig 10—15 pst. strøket med eller måttet nodslaktes. Residiver er ganske hyppige, særlig innen de første 24 timer. I slike tilfelle er prognosen slett (hjertesvekkelse). I andre tilfelle ses residiv etter 8—14 dager, og da kan det framleis være håp om å redde dyret.

Veterinær *S. Wang*, Lena, skriver om samme emne:

Omkring mai—juni måned i beitetidens begynnelse forekom mange mangel-sykdomkasus, dels gamle kjenninger som husmannssyke, acalsikoser, afosforoser, osteomalaci, rachiter etc. dels en del andre atypiske tilfelle med sterkt variable sykdomsbilder, overgangsformer og kompliserte sykdomssymptomer. I korthet skal refereres en del av disse kasus som opptrådte både på fjøs og ute på beite. Symptomene var mange ganger alarmerende og flere tilfelle endte med dødelig utgang.

I større grad syntes den kroniske indigestion (acetonuri) å opptre. Denne sykdom varierte med sine symptomer fra den typiske etterkalvingssykdom (2—3 uker) over til overgangsformer med blandede sykdomsbilder, til typiske mangel-sykdommer. Jeg behandlet en rekke slike tilfelle i løpet av året og refererer kort sykdomskomplekset: apettittløshet, slapphet, søvnighet, delvis vraken av fór, som sildemel og rotfrukter. En del dyr foretrakk bare sellulose og halm, mens andre igjen vraket disse førstoffer og bare åt stráfór. I mange tilfelle manglet den karakteristiske acetonlukt, i andre tilfelle var den sterkt framtrædende. Tidspunktet for sykdommens opptreden varierte sterkt, like fra 2—3 uker etter kalving til 2—3 måneder etter denne. En fant videre symptomer på forstoppelse med tørr, slimet, mørkfarget fæces, nedsatt melkeytelse, sterk avmagring og indolens. I høygradige tilfelle fant en komplikasjoner som ataksier, lammelser (generelle og partielle), coma, samt flere krampetilfelle. I tilslutning hertil kan nevnes symptomer på hægoglobinemi med bankende hjerteslag, mørkfarget urin, anemiske slimhinder, svekket puls og hægolyse av blod. En iakttok også, særlig i forbindelse med utslipping, spontane utbrudd av symptomer som kunde tyde på en encephalitisk tilstand. I det hele viste det seg et meget brokett, sterkt varierende og sammenblandet sykdomsbilde. I to besetninger på ca. 20—25

melkedyr, var så å si samtlige dyr angrepet og dødsprosenten var her tross alle behandlingsforsøk ca. 20 pst. Behandlingen bestod vesentlig i injeksjoner av tonophosfan, B₁-vitaminpreparater, luftinnpumping, kalkpreparater (glukokalk). Mot lammelse, slapphet og comatøse tilstander syntes resultatene å være best ved intravenøs injeksjon med glukokalk, luftimpumping og hjertestimulantia (rephrin). Ved generelle krampetilfelle syntes den beste behandling å være en kombinasjon av svovelnatron 10 g + 75 g glukokalk intravenøst. I residivtilfelle ble samme behandling gjentatt, og brakte som regel gode resultater. Et tilfelle ble helbredet med betaxin 12 ccm intravenøst + luftinfusjon. Dessverre trosset mange tilfelle en hver behandling og fikk et dødelig forløp. Det syntes som om dyras konstitusjon og motstandsevne spilte en avgjørende rolle. Likeledes syntes en alt for brå overgang fra inneføring til beite, og da særlig kraftige beiter å virke disponerende. Således kunde hele besetningen en times tid etter utslippingen vise seg ustø og sjanglende med strittende hårlag, inntil enkelte falt om og ble liggende enten i coma eller kramper. Tilfellene opptrådte som før nevnt i et så stort antall i enkelte besetninger at det var rent uhyggelig. Årsaken til alle disse beskrevne kasus antas å være «kriseforing» med alle de såkalte «negative» ernæringsmidler.

Med hensyn til den kroniske indigestion kan refereres et par dødelige kasus som har gitt kramper eller coma. Tilfellene har trosset en hver behandling og etter døden er de blitt obdusert. En fant en sekundær, sterk degenerativ hepatitis, med usedvanlig forstørrelse av organet (2—3 ganger så stor som vanlig). Det var sterkt gulfarging av fettvev og en karakteristisk acetonlukt av kjøttet.

Med hensyn til behandling av acetonuri skriver distriktsveterinær *E. Ravnsberg*, Enebakk, bl. a.:

I det siste har jeg brukt kloralhydrat mot acetonuri. Det er dels blitt brukt alene og dels kombinert med druesukker intravenøst. Denne kombinasjon er etter min erfaring den virksomste behandling. I tilfelle hvor kuene har stått lenge med lidelsen, har jeg også understøttet behandlingen med luftinnpumping i juret.

Veterinær *H. A. H. Gangsaas*, Tromsø, skriver følgende om behandlingen av samme sykdom:

Jeg har brukt den i Hutyra & Marek angitte 20 pst. dekstroseinjeksjon med 40—50 enheter insulin intravenøst + en stor dosis B vipan eller annet B₁ preparat. Jeg mener å ha lagt merke til at B₁ injeksjon har økt effektiviteten av sukkerbehandlingen. Denne behandling er utført i 23 tilfelle med utmerket resultat i dem alle. Matlysten er gjerne kommet tilbake dagen etter behandlingen. I noen av de 23 tilfelle har jeg også gitt en lett opppumping av juret og dette syntes også å virke godt, men en har da alltid risikoen for en mastitt hengende over seg.

Mangelsykdom hos gris.

Herom skriver distriktsveterinær *K. Egeberg*, Grimstad.

Hos grisene har oppdrettsykdommer vært alminnelige. På grunn av uhen-siktsmessig foring av purkene var smågrisene svake fra fødselen av. I et preparat fra Atarost, — Laptovet pulv. har jeg funnet et godt middel mot disse mangelsykdommer hos svin. Det inneholder cuprum, ferrum, glukose og parenchymatol.

Distriktsveterinær *E. Ravnsborg*, Enebakk, innberetter:

Smågriskrampene har vært behandlet med ca. 50 g av en 10 pst. kalsiumglukonatoppløsning subkuttant, og med tilskudd av tran og mineralnæring, oftest bare kritt. Resultatet har vært oppmuntrende, idet de behandlede griser i de fleste tilfelle har kommet seg.

I forbindelse med mangelsykdommer skal også refereres hva distriktsveterinær *B. Refsdal*, Elverum, skriver:

En ting som er påfallende og som kanskje har noe med foringen å gjøre er det forholdsvis store antall av døde fostre som ikke fødes. Jeg har i det forløpne år undersøkt flere kuer som har gått både 11 og 12 måneder med slike forstenete eller mummifiserte fostre. Slike kuer blir jo som regel slaktet, men en kan ofte lettvinnt få fødsel i stand ved oppblokking og sprøyting med lentin. Det er heller ikke umulig å få slike kuer drektige igjen.

F o r g i f t n i n g e r .

Veterinær *P. Mørch*, Brevik, forteller om blyforgiftning:

To kuer åt opp et gammelt bilbatteri som lå henslengt på en avfallsdyngne. De ble begge syke og døde dagen etter. Jeg obduserte dem og fant bly i munnen. Kjøttet av disse kuer ble brukt til revemat, og noen dager senere kreperte 5 revehvalper av enteritis. Ved Veterinærinstituttet kunde imidlertid ikke påvises bly i kukjøttet eller i mageinnholdet fra revene, så det kan ikke sis med sikkerhet hva revene døde av. Kjøttet kan ha vært bedervet da det ble anvendt.

Veterinær *J. C. Mjørud*, Rakkestad, innberetter også et tilfelle av blyforgiftning:

En kvige og en voksen okse var syke. Ved første blick antok jeg at dyra hadde fått et eller annet fór som de ikke hadde tålt. Ved et besøk to dager senere viste dyra symptomer på blyforgiftning. Oksen kreperte og kvigen besørget jeg slaktet. Det ble no uttatt prøve av sellulosen. Denne prøve ble kjemisk undersøkt og det viste seg at forgiftningen skrev seg fra sellulosen. Ved undersøkelsen ble det nemlig påvist en tilstrekkelig blyinnblanding i sellulosen, slik at denne kunde framkalle forgiftning.

Distriktsveterinær *R. Skarbø*, Stranda, skriver om salpeterforgiftning:

En hoppe hadde stått og slikket i seg salpeter. Det mest karakteristiske symptom var en sterkt uttalt diafragmakrampe med typiske «hikkelyder». og rytmiske trekninger langs ribbensmuskulaturen. Også hos ku forekom det 2 tilfelle av salpeterforgiftning. Det var gått hull på en salpetersekk som stod på en låve og noe av innholdet var gått gjennom låven og ned i høyet. Dyra fikk av dette høyet ved 12-tiden og kløkken 14 fant eieren 2 kyr døde på båsen. De øvrige dyr ble ikke syke.

N a t r i u m c h l o r a t f o r g i f t n i n g .

Herom skriver distriktsveterinær *K. Verpe*, Ål, følgende:

En gårdbruker hadde sådd natriumchlorat på et stykke for å drepe noe bjørnebærris og ugras. Samme dag hadde han sluppet 8 dyr inn for å vanne dem

i elven som gikk gjennom havna. Da han kom bort en stund etter, gikk de fleste av dyra og slikket i seg saltet. Neste morgen lå en ku død og 5 andre var dårlige. En av disse døde noen dager senere. Resten kom seg omsider, men melkeytelsen var nesten helt borte og en av kuene aborterte.

Distriktveterinær O. Skjerven, Moelv, meddeler saltforgiftning og melforgiftning:

Saltforgiftning forekom med et ganske alvorlig tilfelle. Ei hoppe var en morgen svært dårlig. Den hadde meget høy puls og respirasjon, sterkt røde slimhinner, svaiet og truet med å falle overende. Heldigvis hadde eieren kommet under vær med at den muligens hadde drukket av en tønne saltlake. Jeg lot hopen trekke bort til vannkarret hvor den drakk kolosalt. Den fikk stimulantia, fikk drikke så meget vann den vilde og kom seg i løpet av et par timer. De andre hester hadde også drukket av laken, men de hadde selv funnet veien til vannkarret hvor de etter sigende hadde drukket usedvanlig meget.

Samme veterinær skriver videre: En ca. 3 måneders gammel gris fikk oppkastning og diaré. Den måtte slaktes etter et par dagers forløp. Grisen hadde fått noe mer tangmel enn vanlig og noen annen årsak til sykdommen kunde jeg ikke finne.

O. Skjerven skriver ennvidere om sildemelforgiftning: En ca. 4 måneders gris var syk. Temperatur normal, hjertelydende klare, puls litt hyppig, respirasjon langsom, var slapp og sjanglete og vilde helst ligge. Den andre grisen i samme bing hadde diaré. Den syke grisen ble slaktet, men obduksjonen ga ingen særlige holdpunkter. En sluttet å fore med sildemelet som var et år gammelt, og den andre grisen holdt seg frisk. Prøve av melet ble sendt til Statens Landbrukskjemiske kontrollstasjon som påviste masser av bakterier og muggsopp og erklærte melet for sunnhetsfarlig.

B ø r d r e i i n g .

Distriktveterinær R. Skarbø, Stranda, omtaler et tilfelle av operativ behandling av bøndreining hos ku:

Alle gjengse og «sikre» metoder som brukes ved bøndreining ble forsøkt. Da intet nyttet foretok jeg under lokalanestesi på stående dyr flankesnitt i høyre side, gikk inn med armen og rettet dreiningen. Etter at bukhulen var åpnet, fikk kua legge seg på buken, og dette lettet i høy grad tilbakedreiningen og gjorde det også mulig å hjelpe til med manipulasjoner utvendig fra. Den sterkt utspilte uterus er nok temmelig seig, men en viss forsiktighet må utvises for å unngå ruptur. Metoden er enkel når de andre svikter f. eks. ved store grader av dreining og ved adherenser. En operasjon tar sikkert mindre på kua enn langvarig rulling, opphenging etter bakbena osv. så det er ingen grunn til å vente med operasjonen til kua er utmaset.

Veterinær R. Svenkerud, Nannestad, innberetter om et tilfelle hvor ei ku så ut til å være blitt «tullete»:

Da jeg undersøkte kua lå den i en helt forvridd stilling med stirrende øyne og med skum fra munnen. Puls og respirasjonsfrekvensen var noe forhøyet, temperaturen omtrent normal. Pupillene var utvidet og conjunctivae muligens noe injiserte. Kua ble hjulpet opp. Da stod den hele tiden og trykket mot krybbe-

stengslet, kavet med forbena og var nokså urolig. Før jeg kom fram hadde den vist en slengete gang, slikkesymptomer og tvangsbevegelser. Sykdommen var kommet plutselig og uten påviselig årsak. Kua var 7 år, hadde kalvet for ca. 4 måneder siden, men hadde først løpet ca. 4 uker før den ble syk. Dette for å vise at det ikke godt kan oppfattes som en akutt hjernehyperemi ved brunst. Det ble først forsøkt med kolde omslag på hodet, men uten noe resultat. På grunn av at symptomene viste en viss likhet med dem en ser ved mania puerperalis — selv om det altså ikke var i forbindelse med nylig fødsel — ble det injisert 23 g Calcii chloridum siccum + 7 g Magnesii chloridum i vel 2 liter vann. Eieren ble anmodet om å gi kua melasse, men det vilde den ikke ha. Etter behandlingen ble kua straks meget roligere og neste dag var den helt bra.

Samme veterinær refererer også et tilfelle hvor han har hatt uhell med CaCl_2 injeksjon intravenøst:

Pasienten var ei ku med paresis puerperalis. Hjertet var meget svakt og det ble derfor injisert 10 ccm Cardiazol subkutant. Så fulgte injeksjonen av en vel 1 pst. oppløsning av CaCl_2 sicc. Injeksjonen som ble foretatt meget langsomt, var nesten utført da pulsen plutselig ble svak og utsettende. Kua som mens injeksjonen pågikk etter hvert var blitt kvikkere og mer våken, syntes med ett å sovne stille inn. Den la hodet sakte ned på siden og lå med lukkede øyner. Injeksjonen ble straks avbrutt. Enno kunde noen meget svake pulsslag føles, men det syntes en evighet mellom hvert av dem. Jeg sprang opp, fylte en sprøyte med Cardiazol og uten å ense luftblærer og uten å desinfisere huden, sendte jeg det inn i vena jugularis så nær hjertet som mulig. Noen endeløse sekunder fulgte, kua lå helt som død. Men så ca. 1 minutt etter at den hadde fått sprøyten, begynte den å glippe med øynene, den reiste på hodet, og 10 minutter senere stod den og spiste.

T ø r s t s o m s y k d o m s å r s a k .

Herom skriver veterinær *H. Habberstad*, Åmot i Modum, følgende:

En dag ble jeg anmodet om å komme til ei ku som «lå føre». Kua hadde kalvet for 14 dager siden så jeg tok for sikkerhets skyld med en kalsiumoppløsning. Ved undersøkelsen av kua fantes temperaturen normal, pulsen noe svak og slimhinnene var matte, tørre og bleke. Kua lå med hodet mot siden og hele kuas framtoning der den lå, minnet sterkt om melkefeber, men jeg hadde mine tvil da det var så lang tid siden kalvingen. Reise seg kunde den ikke. For å gjøre noe ved den tok jeg derfor og injiserte kalsiumoppløsningen, men før $\frac{2}{3}$ av oppløsningen var injisert, gikk det likesom et kraftig støt gjennom kua, og den reiste seg straks uten besvær. Jeg avbrøt derfor injeksjonen da dette forekom meg noe mystisk. Melkefeberkuer blir jo liggende en tid etter injeksjonen med skjelvninger før de kan reise seg. Ved en nøyere eksaminasjon av sveiseren opplyste denne at den kua alltid hadde drukket mer vann enn de andre kuene, og at den dagen i forveien ikke hadde ett som den skulde, hadde rautet mye og hadde ofte vært nede i vanningskaret for å drikke. Samme dag jeg var der, hadde kua ikke ett noe, og sveiseren syntes også at de andre kuene ikke hadde slik matlyst som ellers og syntes kuene hadde rautet mer enn vanlig, men han hadde ikke tenkt nærmere over det. I fjøset er innredet automatiske drikkekar. Jeg gikk bort og trykket på utløseren i et av vanningskarene, men det kom ikke noe vann. Det viste seg at tilførselsrøret til drikkekarene var tilstoppet. Så snart det igjen kom vann drakk alle kuene med begjærighet. I og med vann-

mangelen var jo diagnosen klar og jeg kunde likegodt injisert bare vann i stedet for kalsiumoppløsningen, det vilde ha gjort samme virkning.

Forfangenhet hos okse.

Veterinær *J. Teige*, Ringsaker, anfører herom:

Tilfellet angikk en stor, 4 år gammel R. S. B. avlsokse. Oksen skulde utstilles og var av den grunn blitt føret kraftig med poteter og kokt rug. Da jeg tilså oksen så den meget medtatt ut. Den stod med krummet rygg, framskutte lemmer og ømmet seg sterkt når den skulde flytte på seg. Temperaturen var 39°, puls 70 og respirasjon omtrent normal. Det var sterkt pulsasjon på alle fire lemmer, og det syntes å være sterk ømhet for trykk med visitertangen ut for klauvbenets tåspiss. Det var som nevnt vanskelig å få oksen til å bevege seg, så noen karakteristisk gang kunde ikke iakttas utover det at oksen gikk med noe framstukne ben. Behandlingen som ble innledet var den vanlige, årelating m. v. og oksen kom relativt hurtig over det akutte stadium, men den har framleis (1 år etterpå) en stiv og stiltende gang. Både hornvegg og såle er blitt deforme, og klauvene har fått et kronisk forfangent preg.

Svulst.

Veterinær *Ø. Kvam*, Segalstad bru, meddeler:

Det dreier seg om ei ku som i løpet av de siste 3—4 år gjentagne ganger har lidt av hematuri. Kua ble hver gang behandlet med 3—4 doser cortex quercus et rhizoma tormentillae aa/g 30 og kom seg ganske hurtig hver gang. Siste sommer på seteren begynte den imidlertid å skranke og ble tatt hjem. Noen egentlig hematuri forekom ikke denne gang, men derimot symptomer på en nyrelidelse. Behandling hjalp ikke, kua ble etter hvert magrere og magrere og ble til slutt slaktet. Ved obduksjonen fantes vesica helt uformelig og ukjennelig, visende seg som en stor svulst av til dels sterk rødlig farge. Nyrene var meget store og sterkt forandret. Lungene var for største delen besatt med harde, kantede svulster, og de tilhørende lymfekjertler var meget store. De forandrede organer ble sendt til nærmere undersøkelse ved Veterinærhøyskolens patologisk-anatomiske institutt. I skrivelse herfra heter det: Lungene var tett gjennomsaftet med opptil valnøttstore, gule, harde, vel avgrensede kantede knuter. Knutene bestod av et nærmest flesket vev og en del av dem inneholdt enkelte miliære nekroser. De medsendte lymfekjertler var meget sterkt forstørret og bestod av et liknende vev som knutene i lungene. I vesica var veggen i høy grad infiltrert med liknende vev, spesielt omkring utløpet av urethra, og slimhinnen var her for en stor del gjennombrutt av svulstmassene. Disse hadde stengt for urinpassasjen og medførte en sterk dilatasjon av uretererne samt til dannelsen av dobbeltsidig, høygradig hydronefrose. Ved histologisk undersøkelse av svulstvevet i samtlige organer, viste det seg at det dreide seg om et adenokarsinom av meget atypisk struktur, formentlig utgått fra lungene.

Spiserørsdivertikkel hos ku.

Veterinær *J. Austvoll*, Stavanger, innberetter i sin årsberetning følgende:

På ei ku som stod med symptomer på fremmedlegeme i halsen viste det seg umulig å få Fraunholts sonde ned. 20—30 cm fra vommen stoppet den opp.

Kua hadde stått et par dager og hverken ett eller drukket. Etter at jeg hadde holdt på med magesonden en stund uten å få den ned, ble kua prøvet med vann. Til stor forbauselse drakk den en hel bøtte, og begynte så å spise høy, men så ble det plutselig stopp og kua begynte å kaste opp. Jeg mente da at kua hadde en spiserørsdivertikkel 20—30 cm fra vommen og beordret den slaktet. Eieren lovt å gi meg beskjed når han kom på slaktehuset med den, men det gjorde han dessverre ikke. Senere fikk jeg vite at divertikkelen var funnet etter min attest 25 cm fra vommen. Den var 20 cm lang og 10 cm bred og var av utseende som en utvidelse av spiserøret. Eieren fikk den utlevert på slaktehuset under den forutsetning at han skulle gå opp til meg med den, men istedenfor det tok han selv og skar den opp og ødela den.

«K a n i b a l i s m e.»

Distriktsveterinær *S. Øvergaard*, Gravdal i Lofoten, forteller følgende:

En kvige hadde slitt seg løs om natten. Den ga seg til å tygge på halene til sauene som stod bundet. 3 av halene måtte amputeres, resten ble forbundet. Kvigen hadde forresten selv «amputert» like så mye som jeg måtte gjøre.

S a u - o g g e i t e s y k d o m m e r .

S m i t t s o m h j e r n e b e t e n n e l s e .

Veterinær *Ø. Kvam*, Segalstad bru, meddeler:

En meget sjelden sykdom opptrådte hos sau og geit vinteren 1941, nemlig en smittsom hjernebetennelse. Den fikk dog ingen større utbredelse, idet det i min praksis forekom bare 3 tilfelle hos sau og 1 hos geit. Ved innsendelse av materiale til Veterinærhøyskolens patologisk-anatomiske institutt ble det stilt diagnosen meningo-encephalitis. Sykdommen har bare opptrådt i de nevnte tilfelle.

S m i t t s o m m u n n s y k e .

Herom skriver distriktsveterinær *S. Hyge*, Måløy:

I Nord Vågsøy, Vedvik og Halsør opptrådte blant sauene i september en smittsom munnsyke. (Impetigo labialis — Maulgrind). Ca. 40 dyr var angrepet og måtte tas i hus. Sykdommen ytret seg ved hevelse omkring munnen, med flere eller færre blærer særlig utvendig på leppene. Siden ble det skurver hvorunder det fantes materie. I munnen fantes hos flere sår på tannkjøttet. Sykdommen forløp nokså ondartet, og blant noen var den langvarig med nekroser og avstøtning av en del av leppen.

J u r b e t e n n e l s e .

Distriktsveterinær *R. Skarbø*, Stranda, innberetter følgende:

Alvorlige jurbetennelser hos sau er meget alminnelig i lammingstiden. Dersom sauens almenbefinnende er forstyrret og det ikke er utsikter til å redde juret, foretar jeg alltid amputasjon av dette. Ofte er det bare halvdelen av juret som må amputeres. Det er nesten utrolig hvor hurtig en sau kommer seg etter operasjonen. Jeg hadde et tilfelle siste vår hvor det var koldbrann i juret og de til-

grensende deler av hud og subkutis på lår og buk. Sauen var nærmest comatøs og jeg ventet hvert øyeblikk at den vilde krepere. Men den klarte operasjonen og kom hurtig til hektene igjen etterpå.

Innvollsorm.

Distriktsveterinær *R. Skarbø*, skriver i sin årsberetning også herom:

Den systematiske behandling av innvollsorm hos geit er kommet godt i gang. De fleste besetninger blir no behandlet med visse mellomrom fra høsten av og en unngår herved den store mortalitet som undertiden opptrådte før, frampå vårparten. Etter min erfaring gir behandlingen med sulf. cupric. + nikotin de beste resultater. Dessverre har det i det siste ikke vært mulig å skaffe nikotin og jeg er derfor gått over til å bruke arsenikk i stedet.

Distriktsveterinær *K. Hauge*, Rosendal, skriver også om parasitære småfesykdommer:

De 400 tilfelle som er oppført på sau er overveiende leverikter. Rasjonell kapsling er blitt så gjennomført at distomatosen meg bekjent ikke har krevet noe offer. Det er meget godt framskritt de siste år. Det er ikke lenge siden vassotten herjet stygt.

Bendelorm hos sau og lam krever noen offer og meget slakt er forringet i vekt og kvalitet. Bekjempelsen er vanskelig, da smitten sannsynligvis finner sted på fjellbeite og medikamentell behandling ikke lar seg gjennomføre før om høsten.

Lunge- og mageorm hos geit er heller ikke lett å få bukt med. I årevis kan enkelte besetninger ha det i latent form, for så av en eller annen grunn plutselig å ligge under for sykdommen. To tilfelle av lungeormutbrudd har det lyktes å stanse ved intratrakeal injeksjon av antimosan. Geitebesetningene i distriktet finnes i avsidesliggende strøk, og atskillige dyr er som regel bukket under før veterinæren kommer tilstede. Det er i høy grad ønskelig at det offentlige bærer utgiftene ved utbrudd av lunge- og mageorm i geitebesetningene. Ofte er det fellesbeiter, og det tar tid før de enkelte eiere blir enige om å slå seg sammen om utgiftene til veterinær, hvis enighet i det hele tatt blir oppnådd.

Grisesykdommer.

Anus praeternaturalis.

Distriktsveterinær *O. Skjerven*, Moelv, forteller:

Som kuriositet kan nevnes at jeg den 4 august 1941 fikk høve til å foreta kolostomi på gris. Grisen var 5—6 uker gammel og voldsomt oppspilet. Den vilde de siste dager ikke ete og påkaldte derved røkterens oppmerksomhet. Da jeg håpet det bare var en atresia ani opererte jeg på vanlig sted, men noen endetarm kunde ikke føles i bekkenet. Deretter gjorde jeg flankesnitt, trakk fram kolon og suturerte den godt til huden. Tarmen ble derpå åpnet så innholdet, gass, væske og avføring, strømmet ut under sterkt trykk. — Den 24 desember, ca. 4½ måned etter, så jeg grisen igjen. Den var vokset så den nesten var like så stor som sine kullkamerater og avføringen gikk greit ut av den kunstige åpning i flanken.

«K v a s t .»

Veterinær *E. Sæbø*, Nestun, anfører følgende:

Det dreier seg her om ei purke som eieren fortalte kastet opp blod. I bingen lå store blodkoagler. Da purka var svært verdifull og bare hadde ca. 14 dager igjen til den skulde grise, vilde eieren gjerne forsøke med behandling. Det ble foreskrevet opium og samtidig ble det tilrådd å gi små mengder melk. Det gikk noen dager og det så ut til at det skulde gå over. Men så plutselig kom det voldsomme blodbrekninger igjen. Purka ble da slaktet. Eieren kunde etterpå opplyse at en 3 toms spiker var gått igjennom magen.

H v a l p e s y k e h o s h u n d .

Professor *R. Bugge Næss*, Norges Veterinærhøyskole, innberetter:

Hos hunden har hvalpesyken herjet slem i innberetningsåret, særlig utover høstparten og førjulsvinteren. Den har i de fleste tilfelle tillike optrådt meget ondartet, med en stor del atypiske tilfelle og alvorlige nervøse affeksjoner. Den anvendte vaksine og serumbehandling har en hatt liten tilfredsstillelse av, så vel profylaktisk som terapeutisk. En vesentlig årsak hertil har kanskje vært de uregelmessige tilførsler av vaksine og serum. «Vaksineferdige» hundehvalper har ofte måttet vente i ukevis på vaksinen. Da den endelig omsider kom, var dyret kanskje infisert, og vaksinen fikk skylden for infeksjonen. Under slike tilhøve kan vi derfor ikke lenger tilrå vaksinasjon en masse.

Byveterinær *R. Aase*, Ålesund, omtaler samme sykdom:

Som tidligere år oppstod det på etter-høsten en hvalpesykeepidemi som var meget ondartet. Da det var meget vanskelig å skaffe serum, kreperte en hel del dyr. Det forekom også sykdomstilfelle hos hunder vaksinert med tysk vaksine, og en hund kreperte.

P e l s d y r s y k d o m m e r .

M a n g e l s y k d o m m e r .

Distriktsveterinær *K. Hellestøe*, Farsund, skriver følgende:

Beri-Beri forekom på en stor revegård. Da jeg kom lå 4 døde hvalper utenfor gården og inne så det skropelig ut. Jeg hadde 10 ampuller Betaxin og injiserte de 10 dårligste. Ingen reagerte for kanylen. Den følgende dag ble hele resten av hvalpene — 64 stykker — sprøytet. Bare en stor platinahann ble tatt med tang, ellers var det bare med neven. De lå stille på en kasse og ble sprøytet uten å reagere. Eieren bar dem fram, jeg sprøytet og min sjåfør filte toppen av ampullene. Det hele var gjort på 1½ time. Alle dyra kom seg.

Distriktsveterinær *T. Faanes*, Nesbyen, skriver likeledes om mangelsykdommer:

I revegårdene har mangelsykdommer gjort seg sterkt gjeldende. Allerede fra første levedag innfant seg således i mange gårder den gamle velkjente sykdom labbesår. Ut fra den betraktning at det er trukket sammenlikning mellom revehvalpenes labbesår og menneskets morbus hæmorrhagicus neonatorum, ble det i en del revegårder forsøkt med behandling med kumelk. Men dette førte ikke

fram. En måtte gå tilbake til den gamle og meget probate behandling med coliserum og sanasol, da appelsiner ikke kunde skaffes. Hos litt eldre hvalper gjorde også B-vitaminmangelen seg hyppig gjeldende. Hadde en ikke hatt aneurin-hydrochloridet å ty til, vilde hvalpebestanden i mange revegårder vært utryddet. Men denne behandling virker som en mirakelkur. Mens hvalpene den ene dag ligger dødssyke og vrir seg i kramper, så springer de neste dag etter sprøytingen omkring som om ingenting skulde være hendt.

Forgiftning.

Veterinær *E. Andenes*, Lillesand, meddeles:

19 revehvalper som om kvelden var blitt behandlet med tetra-laxan døde. Om natten var temperaturen nede i 36° C. og om morgenen var de fleste hvalpene døde. Noen hvalper døde i løpet av dagen. Bare 3 av hvalpene som hadde fått tetra-laxan var like friske etter behandlingen.

Forstoppelse.

Veterinær *K. Steinsnes*, Haugesund, anfører herom:

I en større revegård forekomm 4 dødsfall av voksne dyr. Obduksjonen viste magesekkforstoppelse av sauehår (dyrehår). Eieren hadde foret med uflådde sauehoder i en nokså stor utstrekning.

Koksidiose.

Veterinær *E. Sæbø*, Nestun, innberetter:

I kaninfarmene opptrådte i løpet av sommeren mange tilfelle av koksidiose. De fleste av kaninene var ca. 2—3 måneder gamle. Voksne kaniner døde sjelden av sykdommen. I et par tilfelle fantes sterkt uttalt leverkoksidiose, men som regel har jeg påvist snylterne ved skrap fra tarmen. Det er blitt tilrådd isolasjon og desinfeksjon og dette har som regel brakt sykdommen til opphør.

Apefødsel.

Veterinær *J. Austvoll*, Stavanger, forteller følgende:

I en fornøylespark hadde en ape gått et par dager med veer uten at det ble noe mer av det. Etter parringstiden var det en måned for tidlig. (Drektighetstiden for apen er den samme som for mennesket.) Apen ble narkotisert, og det viste seg da at fosteret var dødt. Da jeg selvfølgelig ikke hadde noen spesialinstrumenter til å trekke fosteret fram med gikk det ikke så glatt som det skulde. Etter en del besvær fikk jeg en skarp krok festet i kraniet på fosteret og begynte å trekke. Apen var no begynt å komme til sans og samling igjen og kom stikkende med den ene hånden og vilde være med å trekke. Den tok tak i kroken og slet den riktige vei. Til slutt la jeg inn et par rivanoltabletter, og apen var like frisk igjen.

Tabeller.

Tabell III.

 De viktigste sykdommer hos hus-
 (Relevé des divers cas de maladies des animaux)

Sykdommer (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)		Storfe (Espèce bovine)		Sau (Espèce ovine)	
	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)	anmeldte (signalés)	drepte og døde (abattus et morts)
Munn- og klauvsyke (<i>Apthae epizooticae</i>)	—	—	202	202	31	31
Miltbrann (<i>Anthrax</i>)	—	—	8	8	—	—
Raslesyke, miltbrannsemfysem (<i>Sarcophysema bovis</i>)	—	—	10	10	—	—
Bråsott (<i>Gastromycosis ovis</i>)	—	—	—	—	147	147
Smittsom anemi hos hesten (<i>Anaemia infect. equi</i>)	5	5	—	—	—	—
Lungesyke hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	106	7	—	—	—	—
Influenza (<i>Influenza</i>)	154	6	—	—	—	—
Kverke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	7278	232	—	—	—	—
Munnsyke hos hesten (<i>Stomatitis contagiosa pustulosa equi</i>)	45	—	—	—	—	—
Godartet beskjellersyke (<i>Exanthema vesiculosum coitale</i>)	179	—	11	—	—	—
Luftveiskatarr, halsbetennelse (<i>Coryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	4810	14	327	11	20	3
Ondartet katarrfeber (<i>Coryza gangraenosa bovum</i>)	—	—	326	218	—	—
Kopper (<i>Variola, Vaccina et Ovina</i>)	—	—	9274	10	—	—
Rødsyke, knuterosen (<i>Morbus ruber, Erysipelas suis</i>)	—	—	—	—	—	—
Trikinose (<i>Trichinosis</i>)	—	—	—	—	—	—
Ringorm (<i>Trichophyton tonsurans</i>)	374	—	11329	1	—	—
Skabb (<i>Scabies</i>)	87	—	192	—	—	—
Paratyfus og parakoliinfeksjoner (<i>Paratyphus et Paracolibacillosis</i>)	—	—	73	40	15	15
Hvalpesyke (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	—	—	—	—	—	—
Smittsom hønselammelse (<i>Neurolymphomatosis gallinarum</i>)	—	—	—	—	—	—
Smittsom kasting (<i>Abortus infect. Bang</i>)	—	—	176	176	—	—
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	—	—	114	114	—	—
Lollandsk syke (<i>Enteritis para-tuberculosa chronica</i>)	—	—	3	3	—	—
Svinesyke (smittsom lungebetennelse) (<i>Septicaemia suum</i>)	—	—	—	—	—	—
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>)	10	4	24	17	—	—
Brannfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	169	29	—	—	—	—
Rosen (<i>Lymphangitis, Erysipelas</i>)	1559	8	243	3	5	—
Aktinomykose (<i>Actinomycosis</i>)	—	—	564	132	—	—
Botryomykose (<i>Botryomycosis</i>)	220	6	—	—	—	—
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	114	55	23	18	4	4
Difteri (<i>Diphtheritis</i>)	—	—	2	—	—	—
Føllsyke, kalvediare, smågrisdiaré m. v. (<i>Diarroë et pyo-septicaemia neonatorum</i>)	480	204	2018	443	106	25
Lunge- og brysthinnebetennelse (<i>Pneumonia et Pleuritis</i>)	202	58	315	133	66	41
Fordøyelsesykdommer (indigestion, mage- og tarmkatarr, trommesyke) (<i>Gastritis, Enteritis, Tympanitis</i>)	4135	63	23744	877	418	62
Overføres	19927	691	48978	2416	812	328

dyra i Norge i 1941, ordnet artsvis.
domestiques, par espèces, en Norvège en 1941).

Geit (<i>Espèce caprine</i>)		Svin (<i>Espèce porcine</i>)		Hund (<i>Chiens</i>)		Katt (<i>Chats</i>)		Fjørfe (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abattus et morts</i>)
-	-	662	662	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	79	10	528	7	58	15	19	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
197	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	17875	938	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	10	10	-	-	4	4	-	-	446	446
-	-	119	-	19	-	2	-	-	-	19	-
-	-	366	18	238	3	66	3	111	-	57	1
-	-	52	24	-	-	-	-	-	-	460	97
-	-	-	-	3254	1177	26	19	-	-	44	12
-	-	-	-	-	-	-	-	26	26	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	71	71	-	-	-	-	11	11	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	410	90	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	15	4	76	9	25	7	-	-	3	1
-	-	46	10	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	-	3318	499	8	-	-	-	-	-	127	98
29	7	240	113	120	35	31	19	-	-	14	7
75	6	1525	162	1086	58	107	26	56	3	909	128
322	14	24793	2612	5331	1290	319	93	223	40	2080	791

Tabell III. (Forts.). (Continuation).

Norge.

Sykdommer (<i>Maladies</i>)	Hest (<i>Espèce chevaline</i>)		Storfe (<i>Espèce bovine</i>)		Sau (<i>Espèce ovine</i>)	
	anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abatius et mortis</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abatius et mortis</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	dreppte og døde (<i>abatius et mortis</i>)
Overført	19927	691	48978	2416	812	328
Kolikk, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>).	6359	433	1522	78	80	13
Akutt diaré og blodgang (<i>Diarrhoëa acuta et dysenteria</i>)	312	15	1581	132	56	18
Koksidiose (<i>Coccidiosis</i>)	—	—	36	10	—	—
Lungeemfysem (<i>Emphysema pulmonum</i>)	490	67	141	54	1	1
Forgiftning (<i>Intoxicaciones</i>)	286	45	1221	286	146	97
Innvendige snyltere (<i>Helminthiasis etc.</i>)	5415	16	454	8	11560	81
Hudparasitter (<i>Pediculidae, Ixodidae, Oestridae</i>)	4151	1	44339	3	4585	—
Akutt og kronisk hjernebetennelse (Koller) (<i>Meningitis acuta. Fatuitas</i>)	86	55	30	21	7	2
Piroplasmose (<i>Piroplasmosis</i>)	—	—	1563	114	—	—
Blodurin (ikke smittsom) (<i>Haemoglobinuria. Myoglobinuria. Haematuria</i>)	361	40	609	71	6	3
Nyre- og urinveisykdommer (<i>Nephritis, Cystitis etc.</i>)	184	34	485	151	20	12
Sterilitet (<i>Sterilitas</i>)	3161	1	20273	1078	19	7
Hudutslett (<i>Eczema</i>)	4426	2	3182	6	236	1
Skurv (<i>Favus</i>)	63	—	34	1	—	—
Traum. indigestion (<i>Reticulo-diaphragm. Traum</i>)	—	—	5753	1561	7	4
Uregelmessige fødsler (<i>Partus irregulares</i>)	306	13	6133	194	416	39
Misfostre (<i>Monstra</i>)	16	6	274	77	15	2
Skjede- og bøvring (<i>Inversio vaginae et uteri</i>)	17	4	1560	78	97	15
Børdreing (<i>Torsio uteri</i>)	9	3	1711	64	32	7
Tilbakeholdt etterbyrd (<i>Retentio placentae</i>)	395	1	12036	60	96	5
Kasting (ikke smittsom) (<i>Abortus non infect.</i>)	224	2	2702	64	23	1
Kalvingsfeber (Melkefeber) (<i>Eclampsia puerperalis</i>)	—	—	5961	103	938	53
Børbetennelse (<i>Metritis</i>)	135	8	2167	215	32	5
Patte- og jurtidelser (<i>Thelitis, mastitis</i>)	323	1	24423	1141	579	80
Forfangenhet (<i>Hordeateo. Kribiasis</i>)	435	14	—	—	—	—
Klapphingstoperasjoner (<i>Operationes ob kryptorchismum</i>)	126	1	—	—	—	—
Kastrasjoner (<i>Castrationes</i>)	7519	9	267	3	2530	2
Karsinomer, sarkomer etc. (<i>Carcinoma, sarcoma etc.</i>)	46	22	52	36	6	6
Sene-, hov- og klauvtildelser (<i>Tendinitis. Vitia unguis</i>)	6188	129	1742	33	41	—
Ledd- og slimsekklidelser (<i>Articulitis et bursitis</i>)	5104	256	1201	105	55	6
Øyenlidelser (<i>Vitia ocolorum</i>)	501	—	441	5	326	9
Hjertelidelser (<i>Vitia cordis</i>)	128	52	235	180	6	2
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (<i>Vulnera, contusiones, abscessus etc.</i>)	10942	208	4784	248	274	41
Tannsykd. og tannfeil (<i>Vitia dentium</i>)	6081	22	321	—	5	1
Mangelsykdommer, avitaminoser m. m. (<i>Struma. Osteomalacia. Rachitis etc.</i>)	821	38	13091	729	1779	68
Andre behandl. sykdomstilf. (<i>Casus ceteri</i>)	3614	210	8601	571	938	72
I alt (total)	88151	2399	217903	9896	25723	981

1941.

Geit (<i>Espèce caprine</i>)		Svin (<i>Espèce porcine</i>)		Hund (<i>Chiens</i>)		Katt (<i>Chats</i>)		Fjørfe (<i>Volailles</i>)		Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)	
anmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)	anmeldte (<i>signalés</i>)	drepte og døde (<i>abattus et morts</i>)
322	14	24793	2612	5331	1290	319	93	223	40	2080	791
2	-	368	65	283	4	33	2	1	1	49	17
32	3	443	66	148	24	27	7	31	-	115	46
-	-	-	-	-	-	-	-	1707	1088	1842	975
-	-	14	7	40	17	8	4	-	-	-	-
19	9	886	390	268	67	63	36	76	34	654	393
1347	68	1189	16	1287	36	105	7	7	5	29784	27
1389	-	1046	2	985	-	49	-	241	-	1034	1
2	1	83	34	20	7	-	-	-	-	3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	41	4	3	1	-	-	6	-
1	-	55	45	286	59	5	2	-	-	7	4
-	-	199	8	41	1	2	-	-	-	1499	15
95	-	860	7	1271	22	57	5	-	-	123	1
-	-	14	-	10	1	8	4	-	-	5	-
1	-	4	3	15	4	-	-	-	-	-	-
39	4	541	49	125	16	12	1	-	-	225	15
1	-	18	5	6	-	1	-	-	-	1	1
1	-	134	84	3	1	-	-	-	-	2	-
-	-	9	7	-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	22	1	37	3	5	3	-	-	2	-
39	1	81	15	1	-	-	-	-	-	85	-
-	-	210	5	15	-	-	-	-	-	2	-
2	-	120	17	82	14	8	4	5	-	1	-
101	3	206	12	87	6	1	-	-	-	35	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	159	-	-	-	-	-	-	-	-	-
64	-	10762	4	194	1	400	-	-	-	49	-
-	-	8	5	108	33	20	14	-	-	1	-
-	-	205	12	148	-	-	-	-	-	4	-
-	-	351	52	210	20	9	1	-	-	4	1
2	-	10	-	103	23	31	3	8	1	11	-
1	1	721	599	78	28	-	-	-	-	-	-
18	1	1189	102	2019	93	132	25	3	-	581	32
-	-	26	-	178	2	1	-	-	-	24	1
76	-	7203	717	595	6	-	-	42	8	2385	221
57	17	2158	235	1556	63	76	19	352	25	783	150
3611	122	54088	5177	15571	1845	1375	231	2696	1202	41397	2692

Tabell IV. Sykdommer hos:	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Hest.																		
Smittsom anemi.	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lungesyke	2	—	6	—	49	1	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Influenza	12	1	2	—	—	—	6	—	—	—	48	—	—	—	19	—	—	—
Kverke	518	27	864	20	118	1	1224	22	1608	57	833	13	521	10	542	22	15	—
Munnsyke	5	—	19	—	—	—	13	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Godartet beskje- lersyke	1	—	1	—	—	—	1	—	12	—	39	—	14	—	1	—	—	—
Luftveiskatarr ..	327	—	379	2	65	—	1056	2	564	—	420	1	180	—	135	—	40	—
Ringorm	51	—	168	—	—	—	31	—	41	—	21	—	10	—	—	—	—	—
Skabb	21	—	12	—	—	—	12	—	4	—	12	—	—	—	—	—	1	—
Ondartet odem..	4	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	2	—	—	—
Brannfeber	7	4	17	—	4	—	19	2	45	6	27	3	9	2	1	1	—	—
Rosen	162	3	128	—	51	—	329	—	169	—	133	1	67	1	80	2	5	—
Botriomykose ...	27	2	14	2	5	—	22	—	23	—	40	—	3	—	19	1	1	—
Stivkrampe	21	13	14	6	1	—	8	5	6	4	7	5	4	4	3	—	—	—
Føllsyke	40	22	27	15	—	—	36	18	115	38	83	31	13	8	11	9	5	1
Lunge- og bryst- hinnebetennelse	40	10	5	—	3	—	9	4	21	10	12	3	5	3	7	2	1	1
Fordøvelseslidel- ser	544	9	239	2	31	—	417	4	294	7	360	7	138	—	452	5	112	2
Kolikk	767	54	666	50	87	3	803	40	661	38	624	31	342	17	269	28	85	9
Akutt diaré	31	3	16	2	—	—	28	1	20	—	4	1	15	—	8	—	3	—
Lungeemfysem ..	96	14	35	2	6	—	39	4	50	11	24	2	23	2	26	3	7	—
Forgiftning	29	3	16	2	3	—	14	1	26	10	22	—	15	2	14	6	2	2
Innvollorm	334	1	302	2	17	—	418	—	506	3	284	—	122	—	131	—	40	—
Hudparasitter ..	399	—	149	—	15	—	403	—	501	—	318	—	165	1	109	—	23	—
Hjernebetennelse	6	3	5	3	—	—	7	3	9	9	3	1	5	2	5	5	1	1
Blodurin (ikke smittsom)	41	3	35	4	1	—	36	2	24	3	49	2	15	2	17	—	10	—
Nyre- og urinveis- lidelser	15	3	9	2	2	—	20	3	23	4	38	4	8	4	12	1	3	1
Sterilitet	446	—	253	—	1	—	462	—	505	—	252	—	180	—	188	—	22	—
Hudutslett	327	—	273	—	29	—	805	—	359	—	374	—	179	—	249	—	141	—
Skurv	5	—	12	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	7	—	—	—
Uregelm. fødsler	34	—	22	1	2	—	44	1	31	—	28	—	11	1	11	—	1	—
Misfostre	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	2	1	1	—	—	—	—	—
Skjede- og bør- vrenning	2	—	1	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Børdreining	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Tilbakeholdt etter- byrd	56	—	40	—	—	—	34	1	69	—	30	—	14	—	13	—	—	—
Kasting (ikke smittsom)	37	1	15	1	—	—	18	—	38	—	18	—	6	—	9	—	1	—
Børbetennelse ..	16	1	11	—	—	—	16	—	18	—	11	1	3	—	1	—	2	1
Patte- og jur- lidelser	30	—	16	—	—	—	39	—	36	—	12	1	19	—	10	—	1	—
Forfangenhet ...	59	—	46	1	10	—	36	2	49	1	29	1	19	1	17	1	1	—
Klapphingstop- erasjoner	15	—	9	—	—	—	9	—	18	—	11	—	4	—	2	—	1	—

Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre og Romsd.		S.-Trøndelag		N.-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	4	2	-	-	-	-	-	2	1	2	-	37	2	-	-	-	-	-	-	-
27	-	87	7	34	4	4	-	17	6	6	14	3	21	1	30	1	50	1	3	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	20	2	61	6	333	13	389	25	-	-	-	-	4	1
-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	28	-	5	-	-	-	24	-	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	3	28	-	130	-	8	-	52	1	91	-	460	1	420	2	97	-	267	2	49	-
-	-	10	-	7	-	-	-	7	-	12	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	13	-	-	-	6	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	15	5	19	6	-	-	2	-	-	-
21	1	10	-	49	-	9	-	13	-	63	-	95	-	63	-	37	-	32	-	43	-
1	-	2	1	3	-	-	-	4	-	7	-	22	-	15	-	2	-	10	-	-	-
2	1	11	4	8	4	-	-	1	-	6	5	11	8	7	4	4	2	-	-	-	-
5	-	5	3	1	-	-	-	11	7	14	4	94	39	18	7	1	1	1	1	-	-
-	-	8	5	5	2	-	-	5	2	14	3	15	6	17	4	2	1	33	2	-	-
42	1	239	4	156	1	18	1	438	3	402	7	264	5	141	1	114	1	93	3	10	-
68	3	461	40	140	9	20	-	97	12	171	10	508	40	322	28	141	11	108	8	19	2
5	1	10	2	17	-	-	-	42	-	37	-	20	1	44	4	7	-	5	-	-	-
17	3	13	1	29	3	-	-	30	5	25	6	14	3	11	-	17	3	22	5	6	-
-	-	7	3	8	2	-	-	5	1	18	2	20	3	11	2	16	2	60	4	-	-
36	-	366	1	198	2	2	-	658	2	482	-	1130	5	216	-	96	-	65	-	12	-
35	-	307	-	437	-	1	-	447	-	320	-	206	-	151	-	138	-	23	-	4	-
3	2	1	1	-	-	-	-	2	-	1	1	18	9	16	12	4	3	-	-	-	-
-	-	13	4	1	-	-	-	11	1	9	-	47	10	24	4	3	-	8	1	15	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	2	2	11	1	-	-	7	2	10	2	15	3	2	-	2	-	4	-	-	-
27	-	178	-	50	-	-	-	95	-	59	-	249	1	134	-	32	-	28	-	-	-
62	-	172	-	148	2	1	-	90	-	172	-	372	-	347	-	131	-	136	-	29	-
-	-	-	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	20	2	7	1	-	-	19	2	13	1	38	2	14	-	4	1	2	-	4	1
-	-	3	1	1	1	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	3	1	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	2	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	14	-	6	-	-	-	17	-	18	-	47	-	27	-	8	-	2	-	-	-
-	-	8	-	4	-	-	-	4	-	8	-	29	-	18	-	3	-	8	-	-	-
-	-	8	2	2	1	-	-	14	-	7	-	18	2	5	-	2	-	1	-	-	-
-	-	16	-	10	-	-	-	30	-	28	-	38	-	19	-	14	-	5	-	-	-
4	-	19	3	13	-	2	-	4	1	15	-	35	-	38	1	7	-	13	1	19	1
1	-	9	1	5	-	-	-	3	-	8	-	13	-	6	-	5	-	7	-	-	-

Tabell IV. Sykdommer hos:	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder		
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	
Kastrasjoner ...	454	—	517	4	16	—	504	1	927	1	331	—	327	1	273	—	76	—	
Karsinomer og sarkomer	2	—	6	4	—	—	1	1	4	2	7	3	1	1	1	1	—	—	
Sene- og hovlidelser	619	5	626	18	173	11	819	5	728	30	513	10	249	9	259	2	91	—	
Ledd- og slimsekkelidelser	650	11	445	29	45	4	700	42	496	44	393	17	220	7	240	16	71	4	
Øyenlidelser	41	—	45	—	10	—	74	—	68	—	42	—	16	—	22	—	10	—	
Hjertelidelser ...	12	6	11	2	3	—	20	8	11	8	9	5	5	1	12	5	3	1	
Kirurg. tilfelle ..	1161	11	817	26	61	—	1448	22	889	17	830	26	408	8	404	4	159	2	
Tannsykdommer	494	2	511	1	68	—	1012	1	636	4	540	—	364	—	307	—	195	—	
Mangelsykdommer	96	5	54	5	—	—	220	—	241	23	56	—	23	—	10	—	1	—	
Andre behandlede sykdomstilfelle	202	5	252	5	70	1	490	14	280	39	269	32	96	19	495	20	69	2	
Storfe.																			
Munn- og klauvsyke	—	—	1	1	—	—	37	37	—	—	120	120	10	10	20	20	—	—	
Miltbrann	2	2	1	1	—	—	—	—	2	2	1	1	1	1	—	—	—	—	
Raslesyke	1	1	—	—	—	—	1	1	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	
Godartet beskje- lersyke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Luftveiskatarr ..	7	—	7	—	—	—	84	4	35	2	33	—	5	—	9	—	1	—	
Ondartet katarr- feber	9	4	6	5	—	—	25	16	67	55	19	13	14	10	11	7	2	—	
Kopper	1428	—	626	—	—	—	1968	3	1713	5	584	—	147	—	326	—	44	—	
Ringorm	1446	—	738	—	—	—	1532	—	2801	1	1059	—	240	—	42	—	10	—	
Skabb	42	—	109	—	—	—	—	—	10	—	21	—	—	—	—	—	—	—	
Paratyfus- og parakolininfek.	25	17	1	1	—	—	2	1	—	—	4	4	2	2	—	—	—	—	
Lollandsk syke ..	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ondartet ødem ..	2	2	3	3	—	—	2	1	5	2	3	1	2	2	1	—	1	1	
Rosen	29	1	10	—	—	—	121	2	18	—	4	—	9	—	7	—	—	—	
Aktinomykose ..	20	6	42	12	—	—	169	31	86	16	25	9	12	6	19	7	—	—	
Stivkrampe	7	4	2	1	—	—	2	2	1	1	—	—	2	2	—	—	—	—	
Difterit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kalvediaré	457	75	121	39	—	—	648	145	221	72	125	40	48	7	82	8	32	3	
Lunge- og bryst- betennelse	43	21	38	8	—	—	54	19	53	24	33	18	8	4	11	7	1	1	
Fordøyelseslidelser	2067	97	1851	75	1	—	3603	131	2951	154	1384	63	1026	48	2140	67	690	7	
Kolikk	101	6	119	9	—	—	194	1	226	26	119	4	48	1	105	4	28	2	
Akutt diaré	167	10	151	3	—	—	191	16	135	19	112	14	49	4	68	3	67	8	
Koksidiose	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	
Lungeemfysem ..	19	5	—	—	—	—	13	11	25	13	—	—	1	—	2	2	1	—	
Forgiftning	194	31	167	30	—	—	97	23	125	38	115	39	37	7	65	14	21	8	
Innvollsorm	—	—	4	1	—	—	58	1	33	2	3	—	4	—	—	—	1	—	
Hudparasitter ..	8159	—	1953	—	—	—	5412	1	4439	—	2940	1	965	—	1360	—	534	—	
Hjernebetennelse.	1	—	4	3	—	—	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Piroplasmose ...	52	5	3	1	—	—	4	—	5	—	27	7	146	8	27	1	70	3	

Vest-Agder		Roga-land		Horda-land		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre og Romsd.		S.-Trøn-delag		N. Trøn-delag		Nord-land		Troms		Finn-mark	
Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
152	-	535	-	385	-	-	-	541	-	712	-	740	1	460	-	317	1	229	-	23	-
-	-	5	5	6	1	-	-	1	-	5	3	-	-	2	1	4	-	1	-	-	-
71	2	205	3	159	4	15	1	150	4	278	5	514	12	343	4	153	4	138	-	85	-
57	1	229	14	166	17	12	2	201	6	242	9	412	20	268	8	159	4	63	-	35	-
1	-	23	-	27	-	-	-	12	-	25	-	34	-	20	-	10	-	11	-	10	-
-	-	7	5	1	-	-	-	5	3	3	-	11	4	8	4	3	-	1	-	3	-
133	1	784	20	419	10	23	1	616	22	596	10	998	10	683	10	295	7	156	1	64	-
39	1	303	1	89	1	6	-	524	1	195	3	498	4	273	3	74	-	86	-	68	-
2	1	3	-	4	-	-	-	25	1	27	1	22	1	21	1	12	-	4	-	-	-
18	4	331	22	90	8	4	-	84	2	151	4	233	5	228	16	164	6	63	1	25	-
-	-	-	-	-	-	14	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	4	10	-	23	-	1	-	9	-	28	-	22	-	21	1	14	-	2	-	2	-
1	1	22	15	16	11	-	-	23	17	19	9	47	31	22	12	13	9	4	2	6	1
93	-	163	-	179	-	6	-	137	-	583	2	499	-	378	-	91	-	165	-	144	-
18	-	977	-	473	-	6	-	710	-	356	-	257	-	447	-	28	-	189	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
-	-	8	3	-	-	-	-	5	5	-	-	20	4	6	3	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	9	-	12	-	12	-	3	-	-	-
2	1	7	3	4	-	-	-	1	-	5	3	86	23	75	12	-	-	11	3	-	-
1	1	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	69	4	20	6	1	-	14	2	12	1	107	28	41	10	3	-	7	3	-	-
7	4	8	3	14	6	-	-	10	4	9	4	10	6	10	2	4	2	2	-	-	-
445	9	1970	55	630	27	-	-	511	14	928	22	1260	42	1122	23	528	16	428	17	209	10
22	2	28	1	94	4	-	-	19	1	110	4	97	7	147	3	63	3	2	-	-	-
33	5	54	4	89	10	1	-	51	1	112	8	73	9	119	17	41	1	63	-	5	-
-	-	13	7	-	-	-	-	-	-	-	-	17	1	3	1	-	-	-	-	-	-
15	3	16	7	16	5	-	-	13	2	6	1	4	2	10	3	-	-	-	-	-	-
25	7	50	12	43	11	-	-	18	5	35	11	119	19	33	9	49	9	28	13	-	-
-	-	88	-	37	2	-	-	-	-	35	-	28	2	157	-	2	-	4	-	-	-
92	-	3369	1	2793	-	-	-	1908	-	1894	-	3607	-	2686	-	1384	-	702	-	142	-
-	-	-	-	12	9	-	-	4	2	2	1	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-
262	10	108	8	169	23	-	-	184	16	399	26	74	3	35	3	4	-	-	-	-	-

Tabell IV. Sykdommer hos:	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder		
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	
Blodurin (ikke smittsom)	21	4	29	7	-	-	152	12	60	11	64	13	7	2	22	5	28	2	
Nyre- og urinveislidelser	28	11	61	24	-	-	84	25	49	20	34	11	12	7	54	6	16	3	
Sterilitet	2383	145	2681	90	-	-	3908	180	3064	335	1251	56	625	49	985	30	322	1	
Hudutslett	345	2	295	-	-	-	1012	-	215	1	235	1	100	-	277	-	88	-	
Skurv	-	-	1	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	4	1	3	-	
Traum. indigestion	660	295	696	123	-	-	1174	211	850	202	443	164	133	55	239	92	29	23	
Uregelm. fødsler	400	19	838	21	2	1	856	14	683	33	588	18	290	8	416	15	213	2	
Misfostre	26	14	37	10	-	-	38	23	36	3	24	4	7	1	13	8	2	-	
Skjede- og børvringing	256	12	159	8	-	-	227	13	193	8	114	3	75	3	41	2	15	-	
Børdreing	253	9	207	10	-	-	214	7	199	6	167	6	80	-	102	7	29	2	
Tilbakeholdt etterbyrd	1333	5	1587	5	1	-	1822	6	1246	15	976	6	579	5	672	6	335	1	
Kasting (ikke smittsom)	223	-	249	3	-	-	400	35	335	8	301	3	134	-	165	8	45	-	
Melkefeber	558	-	752	6	1	-	1156	1	430	9	442	2	251	-	255	4	117	1	
Borbetennelse	233	25	320	32	-	-	418	27	362	45	195	17	54	7	56	13	25	4	
Patte- og jurlidelser	2747	153	2700	76	7	-	4435	237	2357	178	2007	108	958	28	1695	85	387	15	
Kastrasjon	73	1	8	-	-	-	4	-	17	-	45	-	23	1	2	-	1	-	
Karsinomer og sarkomer	3	2	4	4	-	-	4	4	5	4	4	1	3	2	2	1	-	-	
Sene- og klauvelidelser	189	4	147	-	-	-	341	2	209	10	84	2	36	-	73	2	21	-	
Ledd- og slimsekkelidelser	120	11	89	9	1	-	238	24	106	18	109	1	45	2	63	6	16	-	
Øyenlidelser	59	-	27	-	-	-	114	2	52	1	30	-	20	1	19	-	1	-	
Hjertelidelser	17	6	19	17	-	-	66	58	37	31	27	17	6	4	11	7	1	1	
Kirurg. tilfelle	629	21	302	15	-	-	836	23	350	32	423	44	177	8	216	6	83	5	
Tannsykdommer	16	-	3	-	-	-	52	-	42	-	18	-	7	-	37	-	1	-	
Mangelsykdommer	1620	82	1379	149	-	-	2019	94	1371	92	1060	42	436	42	756	31	324	17	
Andre behandlede sykdomstilfelle	324	15	1067	29	4	1	1464	48	464	59	660	52	194	7	835	38	190	6	
Sau.																			
Munn- og klauvsyke	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	
Bråsett	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Luftveiskatarr	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	1	-	-	2	1	3	-	
Paratyfus- og parakoliinfeksj.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosen	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lammediære	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lunge- og brysthinnebetennelse	-	-	2	2	-	-	10	5	3	3	2	2	-	-	2	2	1	1	

Vest-Agder		Roga-land		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre og Romsd.		S-Trøndelag		N-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
8	-	53	5	16	2	-	-	32	3	26	1	47	2	34	2	4	-	6	-	-	-
4	3	9	1	36	6	-	-	21	6	13	6	39	14	11	2	5	2	9	4	-	-
412	13	1051	60	517	19	2	-	225	3	616	13	1143	42	591	14	179	12	256	8	62	8
20	-	28	-	53	-	-	-	30	-	90	-	190	1	70	-	47	1	53	-	34	-
-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54	4	112	58	108	35	4	1	49	20	72	35	547	123	432	61	61	23	74	33	16	3
200	5	322	16	145	8	5	-	89	1	197	5	357	7	295	8	80	6	124	3	33	4
10	2	11	-	18	4	-	-	1	-	10	2	20	2	9	2	6	-	4	2	2	-
35	1	88	6	42	6	1	-	22	-	45	1	128	7	60	5	24	3	27	-	8	-
41	1	67	3	43	4	1	-	32	1	44	2	111	6	77	-	10	-	31	-	3	-
206	1	450	3	340	1	10	-	195	1	509	-	736	-	579	2	240	-	182	2	38	1
49	-	138	2	131	-	-	-	141	4	102	-	152	-	73	1	20	-	32	-	12	-
153	4	1410	50	253	4	13	1	113	-	303	5	483	10	327	3	78	-	89	1	47	2
15	-	35	4	55	2	-	-	24	4	63	6	138	16	65	6	43	4	59	3	7	-
339	5	1130	50	639	30	12	-	399	16	707	27	1832	71	1301	37	494	14	214	4	63	7
7	-	31	-	7	-	-	-	4	-	1	-	10	-	12	1	17	-	5	-	-	-
1	1	6	3	2	2	-	-	1	1	2	1	6	2	2	2	5	5	2	1	-	-
25	-	21	1	33	6	-	-	15	-	79	-	176	4	187	2	37	-	51	-	18	-
20	3	23	5	69	12	-	-	24	3	69	1	72	6	72	3	33	1	19	-	13	-
3	-	12	-	11	-	-	-	16	-	14	-	27	1	20	-	7	-	8	-	1	-
3	3	6	5	8	8	-	-	8	7	4	2	4	-	10	7	4	3	1	1	3	3
85	6	209	16	209	15	-	-	147	10	193	5	246	14	408	21	143	7	65	-	63	-
18	-	5	-	12	-	-	-	7	-	29	-	34	-	9	-	8	-	21	-	2	-
238	5	1353	80	239	31	-	-	284	12	399	8	554	27	570	7	171	4	270	2	48	4
130	5	1596	219	194	22	2	-	141	7	361	20	392	10	282	15	223	15	43	3	35	-
-	-	-	-	-	-	24	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	124	124	5	5	-	-	9	9	4	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	5	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
-	-	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	45	1	3	-	-	-	7	-	15	-	-	-	9	4	27	20	-	-	-	-
1	-	7	7	12	7	-	-	5	3	8	2	3	1	3	2	7	4	-	-	-	-

Tabell IV. Sykdommer hos:	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder		
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	
Lunge og brysthinnebetennelse	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Fordøyelselidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	3	-	1	
Kolikk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Akutt diaré	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Forgiftning	-	-	-	-	-	-	-	-	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	
Innvollsorm	-	-	-	-	-	-	18	6	10	3	-	-	-	-	-	30	-	-	
Hudparasitter	-	-	-	-	-	-	68	-	347	-	-	-	-	-	-	14	-	-	
Hjernebetennelse	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Nyre- og urinveislidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hudutslett	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Traum. indigestion	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Uregelm. fødsler	-	-	-	-	-	-	4	2	26	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Misfostre	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Skjede- og børvringing	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kasting (ikke smittsom)	-	-	-	-	-	-	-	-	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Børbetennelse	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Patte- og juridelser	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	2	1	-	-	-	30	-	-	
Kastrasjoner	-	-	4	-	-	-	2	-	5	-	-	-	-	-	-	5	-	1	
Øyenlidelser	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hjertelidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kirurg. tilfelle	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mangelsykdommer	-	-	-	-	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	2	
Andre behandlede sykdomstilfelle	-	-	1	-	-	-	7	1	3	-	16	10	-	-	1	1	2	-	
Svin																			
Munn- og klauvsyke	4	4	469	469	-	-	9	9	-	-	11	11	16	16	2	2	-	-	
Luftveiskatarr	4	-	3	-	-	-	24	4	7	-	17	2	2	-	1	-	-	-	
Rødsyke	2129	77	2728	248	29	-	2680	63	2445	157	2102	101	1109	78	875	37	337	21	
Trikinose	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	1	1	
Ringorm	17	-	13	-	-	-	25	-	49	-	2	-	-	-	-	-	2	-	
Skabb	113	13	5	-	-	-	20	-	26	-	28	4	1	-	38	-	7	-	
Paratyfus- og parakoliinfeksj.	3	3	1	-	-	-	6	2	34	13	3	1	-	-	-	-	-	-	
Svinesyke	63	18	116	24	-	-	118	19	36	14	45	4	5	-	-	-	-	-	
Rosen	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	11	4	1	-	-	-	-	-	
Aktinomykose	1	1	3	1	-	-	4	3	29	3	1	-	-	-	1	1	-	-	
Botriomykose	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Smågrisdiaaré	498	81	327	44	-	-	546	95	503	126	397	82	130	12	120	26	88	3	
Lunge og brysthinnebetennelse	22	10	42	16	-	-	19	14	45	19	16	7	12	6	2	1	2	2	
Fordøyelselidelser	251	31	94	11	-	-	264	37	182	15	156	17	100	10	179	10	29	8	

Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre og Romsd.		S.-Trøndelag		N.-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
-	-	-	-	2	1	-	-	9	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	3
2	2	5	-	7	-	-	-	35	2	4	-	3	2	-	-	1	-	-	-	7	-
-	-	-	-	2	-	-	-	18	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	1	1	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	30	-	70	20	-	-	236	11	899	21	43	7	4	4	4	4	-	-	-	-
-	-	210	-	63	-	-	-	446	-	161	-	45	-	3	6	-	-	26	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	44	-	-	-	36	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	6	-	-	-	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	23	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	6	2	-	-	40	-	1	-	4	-	-	1	-	-	2	-	-	-
3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	6	-	25	-	4	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	1	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	4	-	7	-	-	-	3	1	30	-	2	-	-	2	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	19	4	3	-	1	-	-	1	1	1	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
139	139	-	-	-	-	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	4	-	2	1	2	1	7	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
109	4	203	7	245	12	19	277	7	370	11	1010	69	1045	30	112	13	40	1	11	2	-
2	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	-	-	-	4	-	40	-	64	1	10	-	8	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	3	-	-	-	-	1	-	-	-	14	6	10	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	6	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
9	-	62	6	18	3	-	-	9	3	33	-	479	12	71	3	12	-	16	3	-	-
1	-	-	-	13	9	-	-	4	1	8	2	46	22	13	9	5	1	2	-	-	-
17	-	29	2	27	6	-	-	28	1	57	-	56	8	42	3	7	7	3	-	-	-

Tabell IV. Sykdommer hos:	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder		
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	
Kolikk	19	4	38	15	—	—	35	3	81	18	36	4	11	6	26	2	9	1	
Akutt diaré.....	51	17	15	3	—	—	41	4	46	4	24	2	28	—	45	13	37	5	
Lungeemfysem ..	7	2	—	—	—	—	—	—	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	
Forgiftning	128	34	255	133	—	—	44	26	103	51	59	36	54	22	16	7	14	9	
Innvollsorm.....	203	5	341	2	—	—	168	5	102	—	115	3	31	—	6	—	4	—	
Hudparasitter ..	237	—	24	—	—	—	163	—	104	2	33	—	11	—	114	—	53	—	
Hjernebetennelse.	8	—	5	—	—	—	4	4	7	7	20	12	—	—	10	3	9	1	
Blodurin (ikke smittsom)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	
Nyre- og urinveislidelser	—	—	9	7	—	—	5	4	11	10	10	10	—	—	1	1	1	1	
Sterilitet	34	4	29	—	—	—	3	—	34	2	16	—	1	—	10	—	22	—	
Hudtsettslett.....	121	—	66	—	2	—	146	—	73	1	45	—	40	—	60	—	28	—	
Skurv	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Traum. indigestion	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	
Uregelm. fødsler.	65	5	89	12	—	—	123	6	59	7	31	4	4	1	27	4	10	—	
Misfostre	8	—	1	—	—	—	3	2	2	—	3	3	—	—	—	—	—	—	
Skjede- og børvringing.....	34	18	23	13	—	—	21	13	20	12	4	2	4	4	8	7	3	3	
Bordreining	1	1	2	—	—	—	—	—	3	3	1	1	—	—	—	—	—	—	
Tilbakeholdt etterbyrd	4	—	4	—	—	—	4	—	4	1	2	—	—	—	1	—	—	—	
Kasting (ikke smittsom).....	14	3	3	1	—	—	16	7	17	4	12	—	3	—	3	—	1	—	
Melkefeber	15	2	7	—	—	—	43	—	97	2	5	1	1	—	7	—	4	—	
Børbetennelse ..	5	—	20	4	—	—	48	—	18	7	7	2	—	—	6	1	—	—	
Patte- og jurtidelser	32	—	21	2	—	—	27	—	35	4	18	3	2	—	6	—	1	—	
Kryptorchidoperasjoner	4	—	56	—	—	—	8	—	14	—	17	—	3	—	16	—	—	—	
Kastrasjoner ...	573	—	1670	—	—	—	2370	—	1012	—	1367	1	222	1	650	2	151	—	
Karsinomer og sarkomer	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	1	1	
Sene- og klauvidelser	14	2	23	1	—	—	33	—	37	4	62	1	2	—	24	4	4	—	
Ledd og slimsekklidelser	23	7	77	11	—	—	34	—	33	6	104	17	3	—	23	2	4	—	
Øyenlidelser	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Hjertelidelser ...	33	27	140	107	—	—	101	82	126	102	74	58	33	31	59	55	29	27	
Kirurg. tilfelle ..	75	12	153	18	—	—	198	15	158	11	162	14	27	2	56	5	28	8	
Tannsykdommer ..	—	—	5	—	—	—	18	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Mangelsykdommer	618	81	813	121	1	—	1093	92	812	133	798	103	586	21	447	64	288	11	
Andre behandlede sykdomstilfelle.	32	1	301	26	3	—	791	35	139	18	140	44	118	13	146	13	49	15	
Hund.																			
Luftveiskatarr ..	10	—	161	2	162	—	9	—	—	—	37	—	3	—	13	—	2	—	
Ringorm	5	—	1	—	6	—	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	1	—	
Skabb	6	—	115	—	105	1	1	—	3	1	—	—	3	—	—	—	2	—	

Tabell IV. Sykdommer hos:	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Hvalpesyke	183	112	289	79	547	211	135	44	106	54	193	64	44	18	101	38	49	20
Ondartet ødem..	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen	7	1	25	3	33	5	-	-	-	-	9	-	1	-	-	-	1	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Hvalpediaré	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og bryst- hinnebetennelse	11	2	31	5	35	13	7	3	-	-	5	2	-	-	6	2	-	-
Fordøyelselidelser	71	6	148	11	306	27	30	-	16	1	49	2	5	-	58	-	24	1
Kolik	17	-	73	1	117	1	4	-	1	-	17	1	4	-	17	-	3	-
Akutt diaré	13	3	42	4	60	14	8	-	1	1	1	-	1	-	2	-	1	-
Lungeemfysem . .	8	2	10	5	18	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	17	5	46	6	59	22	5	3	5	1	57	9	3	3	8	1	4	1
Innvollsorm	100	-	267	11	348	18	39	-	17	-	83	2	25	2	40	-	15	-
Hudparasitter . .	89	-	242	-	316	-	17	-	10	-	48	-	24	-	17	-	25	-
Hjernebetennelse. Blodurin (ikke smittsom)	-	-	-	-	18	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Nyre- og urinveis- lidelser	15	4	100	20	91	13	1	-	4	2	8	2	2	-	4	-	4	1
Sterilitet	-	-	11	-	13	-	1	-	-	-	4	-	-	-	1	1	9	-
Hudutslett	122	1	256	10	325	7	46	-	19	-	82	-	12	-	38	1	9	-
Skurv	-	-	5	1	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traum. indigestion	-	-	-	-	12	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uregelm. fødsler .	7	2	57	6	18	1	4	-	5	1	19	2	-	-	2	1	2	1
Misfostre	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skjede- og bør- vringing	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt etter- byrd	2	-	14	2	20	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasting (ikke smittsom)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eklampsi	2	-	5	-	5	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Borbetennelse . .	1	1	24	7	35	5	-	-	1	-	4	1	1	-	-	-	1	-
Patte- og jur- lidelser	1	-	31	3	35	1	-	-	-	-	7	2	1	-	-	-	-	-
Kastrasjoner . . .	8	-	5	-	7	-	4	-	4	-	-	-	1	-	3	-	8	-
Karsinomer og sarkomer	-	-	30	4	54	19	-	-	3	1	4	2	5	1	3	1	-	-
Sene- og klo- lidelser	5	-	56	-	53	-	3	-	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekk- lidelser	17	2	42	3	75	8	-	-	2	-	23	5	-	-	4	-	2	-
Øyenlidelser	73	-	206	8	290	11	21	1	10	-	64	1	38	-	9	-	4	-
Hjertelidelser . . .	4	-	24	6	39	18	1	-	1	1	4	1	1	1	2	-	-	-
Kirurg. tilfelle . .	107	2	210	24	452	32	71	2	43	-	247	8	40	-	48	-	20	2
Tannsykdommer	8	-	62	-	80	2	1	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Mangelsykdommer	9	-	209	-	209	-	7	-	2	-	24	3	-	-	34	-	15	-
Andre behandlede tilfelle	17	-	353	9	574	21	39	5	22	3	31	8	6	-	19	-	9	1

Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre og Romsd.		S-Trøndelag		N-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
75	50	275	109	67	32	140	46	18	11	133	51	583	187	100	36	98	49	78	60	40	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	4	3	1	1	1	1	7	3	6	-	-	-	-	-	4	-	-	-
4	1	81	2	22	1	14	2	4	-	34	1	182	1	8	1	9	-	21	1	-	-
2	-	2	-	5	-	-	-	-	-	3	-	8	1	2	-	1	-	7	-	-	-
-	-	1	-	-	-	3	1	4	1	1	-	-	-	-	-	6	-	4	-	-	-
4	1	9	1	2	1	8	3	2	1	3	2	19	3	4	-	2	-	6	2	3	3
7	-	69	2	43	-	17	-	6	-	16	2	118	-	23	-	18	1	9	-	27	-
3	-	42	-	13	-	16	-	2	-	12	-	48	-	4	-	11	-	21	-	25	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	5	4	1	-	8	1	-	-	1	-	17	7	-	-	4	-	6	-	14	5
25	2	55	-	18	-	24	-	4	-	17	-	101	1	35	-	14	1	31	-	38	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	1	-	-	1	-	-	-	1	-	4	1	-	-	2	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	-	-	-	2	-	1	-	-	-	8	-	-	-	1	-	1	-	-	-
2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	6	-	-	-	2	-	-	-	-	-
1	-	36	1	12	-	10	-	1	-	25	-	27	-	10	-	14	-	15	-	3	-
-	-	-	-	-	-	9	5	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
7	-	1	-	3	-	1	-	1	-	-	-	9	-	3	-	-	-	1	-	-	-
1	-	4	-	3	-	2	-	2	-	-	-	22	2	2	-	1	-	-	-	8	-
8	-	43	-	11	-	22	-	1	-	19	-	118	-	10	2	8	-	15	-	33	-
32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-
1	-	194	1	29	5	64	6	14	1	35	-	266	1	24	1	20	-	58	8	45	-
-	-	2	-	-	-	5	-	1	-	1	-	9	-	-	-	2	-	1	-	-	-
-	-	15	2	2	-	1	-	1	1	3	-	52	-	-	-	8	-	4	-	-	-
6	-	176	14	10	-	13	-	15	-	39	1	194	-	11	-	25	1	8	-	-	-

Tabell IV. Sykdommer hos:	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Katt																		
Luftveiskatarr ..	—	—	22	7	23	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trikinose	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Ringorm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skabb	1	—	10	—	53	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
«Kattesyke»	—	—	10	7	16	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rosen	—	—	8	3	17	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lunge- og bryst- hinnebetennelse	4	3	7	5	18	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fordøyselslidelser	5	3	15	6	50	16	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2
Kolikk	5	—	5	1	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akutt diaré.....	5	1	4	1	14	5	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Lungeemfysem ..	—	—	4	2	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Forgiftning	7	4	—	—	19	12	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	1	—
Innvollsorm.....	5	—	17	1	31	3	—	—	3	—	2	—	1	—	—	—	3	1
Hudparasitter ..	10	—	10	—	7	—	4	—	—	—	2	—	1	—	—	—	1	—
Blodurin (ikke smittsom)	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nyre- og urinveis- lidelser	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sterilitet	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Hudutslett.....	14	—	5	—	24	4	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2	1
Skurv	—	—	6	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uregelm. fødsler .	2	—	7	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Misfostre	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tilbakeholdt etter- byrd	—	—	—	—	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Børbetennelse ..	—	—	—	—	7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Patte- og jur- lidelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kastrasjoner ...	5	—	27	—	52	—	4	—	—	—	3	—	—	—	—	—	6	5
Karsinomer og sarkomer	—	—	10	5	10	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledd- og slimsekk- lidelser	2	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Øynelidelser	1	—	4	—	19	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kirurg. tilfelle ..	5	—	29	14	33	7	3	—	—	—	3	—	2	—	—	—	6	1
Tannsykdommer Andre behandlede sykdomstilfelle.	2	—	3	—	17	7	2	—	—	—	6	3	1	—	—	—	3	—
Fjørfe.																		
Luftveiskatarr ..	18	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skabb.....	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Smittsom hønse- lammelse	10	10	9	9	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Fordøyselslidelser	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolikk	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akutt diaré.....	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koksidiøse	831	733	150	40	—	—	300	132	74	31	42	42	—	—	—	—	—	—

Tabell IV. Sykdommer hos:	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		Telemark		Aust-Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Patte- og jur- lidelser	4	-	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Kastrasjoner ...	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Karsinomer og sarkomer	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sene- og klo- lidelser	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekk- lidelser	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Øyenlidelser	-	-	-	-	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirurg. tilfelle ..	40	-	31	3	4	2	42	7	93	4	47	-	7	-	31	2	6	
Tannsykdommer	-	-	-	-	-	-	5	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mangelsykdommer	55	-	151	22	1	1	256	22	369	32	105	12	141	4	7	10	65	4
Andre behandlede sykdomstilfelle.	14	-	28	11	22	4	9	1	153	66	75	5	13	-	74	11	23	-

Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre og Romsd.		S.-Trøndelag.		N.-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
-	-	4	-	-	-	-	-	5	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
9	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	53	1	6	1	6	4	53	2	36	2	58	2	36	1	15	-	8	-	-	-
77	-	-	-	-	-	1	1	8	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	197	9	45	9	-	-	206	6	266	35	309	11	102	23	33	16	-	-	-	-
-	-	130	13	9	-	-	-	55	26	64	12	70	-	12	1	26	-	6	-	-	-

Tabell V.

Antall autoriserte veterinærer i Norge i 1942.

(Nombre de vétérinaires diplômés en 1942).

Fylke (Département)	Autoriserte veterinærer (Vétérinaires diplômés)	Derav (dont)		
		Distrikts- veterinærer ¹⁾ (Vétérinaires délégués)	I andre stillinger el. privat prakt. (D'autres vétérinaires exerçants)	Ikke praktiserende ²⁾ (non exerçants)
Østfold	30	7	19	4
Akershus	43	12	27	4
Oslo	43	1	40	2
Hedmark	43	19	14	10
Opland	34	15	16	3
Buskerud	26	11	12	3
Vestfold	16	5	9	2
Telemark	19	9	9	1
Aust-Agder	11	4	5	2
Vest-Agder	10	4	5	1
Rogaland	20	6	12	2
Hordaland	12	8	3	1
Bergen	7	1	5	1
Sogn og Fjordane	13	9	4	—
Møre og Romsdal	19	13	6	—
Sør-Trøndelag	25	14	10	1
Nord-Trøndelag	16	10	5	1
Nordland	11	8	2	1
Troms	6	4	2	—
Finnmark	3	2	1	—
Utenlands	15	—	—	—
Riket (<i>le royaume</i>) 1942...	422	162	206	39
—>— 1941...	411	161	206	30
—>— 1940...	399	161	201	23
—>— 1939...	392	161	194	23
—>— 1938	386	159	187	26
—>— 1937...	381	156	187	23
—>— 1936...	377	157	180	25
—>— 1935...	375	157	176	24
—>— 1934...	366	156	170	22
—>— 1933...	353	157	156	24
—>— 1932...	341	158	145	22
—>— 1931...	324	159	125	25
—>— 1930...	299	159	105	24
—>— 1925...	257	157	78	13
—>— 1920...	248	145	81	13
—>— 1915...	246	137	88	9
—>— 1910...	234	130	85	7
—>— 1905...	199	108	83	4
—>— 1900...	148	84	53	6
—>— 1895...	133	69	46	13

1) Herunder politiveterinærer.

2) Herunder pensjonerte.

II.
Kjøttkontrollen 1941.

Alminnelig oversikt.

Kjøttkontroll i henhold til lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27 juni 1892 har i året 1941 vært i virksomhet i 42 kommuner. Det er kjøttkontroll i følgende byer: Ålesund, Arendal, Bergen, Bodø, Brevik, Drammen, Fredrikstad, Gjøvik, Halden, Hamar, Harstad, Haugesund, Holmestrand, Horten, Hønefoss, Kongsberg, Kongsvinger, Kragerø, Kristiansand, Kristiansund, Larvik, Lillehammer, Molde, Moss, Narvik, Notodden, Oslo, Porsgrunn, Risør, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Trondheim, Tromsø og Tønsberg samt i herredene Askim, Kyrkjebø, Lillestrøm, Odda, Tinn og Voss.

I Bergen, Drammen, Egersund, Halden, Haugesund, Kristiansund, Lillehammer, Oslo, Stavanger, Trondheim og Voss er det kommunale slaktehus. Av disse er slaktehusene i Bergen, Drammen, Egersund, Haugesund, Kristiansund, Lillehammer, Stavanger og Trondheim godkjent av det offentlige, liksom det i disse kommuner er innført slaktetvang i henhold til § 1 i lov av 27 juni 1892.

Til slaktehusene i Halden, Oslo og på Voss, som ikke er godkjent av det offentlige, er det ikke knyttet slaktetvang.

Ved kongelig resolusjon av 3 nov. 1917 ble kjøttkontroll anordnet ved Fellesslakteriet A/S på Løren i Østre Aker.

Regler for innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander — heri innbefattet innførsel av kjøtt og flek — undergikk i 1941 ingen endringer for så vidt kjøttinnførselen angår.

Ved kongelig resolusjon av 7 oktober 1932 er det utferdiget regler vedrørende kontroll med utførsel av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) fra Norge til Sverige og i medhold herav har Landbruksdepartementet etter foretatte besiktigelser under 29 august 1933 godkjent Fellesslakteriet, Løren i Østre Aker, og Stavanger kommunale Slakteanlegg som «eksportslakterier». Slakteriene er som eksportslakterier tildelt henholdsvis numrene 01 og 02.

Ved skrivelse fra Landbruksdepartementet av 29 august 1933 er likeledes i medhold av § 10 i den ovennevnte kgl. resolusjon av 7 oktober 1932 reglene for eksport av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) fra Norge til Sverige også gjort gjeldende for utførsel av ferskt kjøtt — heri innbefattet lettsaltet flek (bacon and ham) — fra Norge til Storbritannia, og

således at det lettsaltede flesek (bacon and ham) skal tilberedes og behandles etter de regler som Veterinærdirektøren til enhver tid fastsetter. I henhold hertil har Veterinærdirektøren under 29 august 1933 utferdiget spesielle regler for tillaging og behandling av bacon bestemt for eksport til Storbritannia (inntatt som bilag til årsberetningen for 1932).

Ved skrivelse fra Landbruksdepartementet av 3 oktober 1935 er de samme bestemmelser gjort gjeldende ved utførsel av ferskt kjøtt fra Norge til Frankrike.

*

De i de senere år ved den offentlige kjøttkontroll undersøkte antall dyreskrotter (i hele tall) stiller seg således:

	Storfe	Hester	Svin	Sau og geit	Kalver
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390
1913	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908
1914	164 798	5 477	94 417	211 883	162 288
1915	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327
1916	144 206	7 027	51 181	212 162	154 552
1917	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933
1918	167 158	8 853	38 635	207 006	158 710
1919	139 289	6 480	57 563	224 724	149 542
1920	179 931	7 353	91 176	272 533	173 051
1921	172 122	9 775	102 220	306 182	214 493
1922	188 565	9 424	99 339	302 848	211 473
1923	196 371	9 625	135 135	327 341	228 181
1924	180 804	11 520	139 126	303 303	236 063
1925	154 967	8 950	121 666	286 779	208 431
1926	170 571	5 349	165 465	318 295	205 315
1927	174 588	5 243	220 055	313 055	213 492
1928	188 819	5 894	191 736	356 913	234 031
1929	184 340	6 434	201 263	335 634	225 009
1930	171 277	5 605	258 960	312 998	206 037
1931	168 488	3 725	315 304	364 082	201 635
1932	189 483	3 358	281 591	384 234	221 787
1933	197 972	4 188	318 954	403 218	233 392
1934	172 466	4 622	362 524	354 189	218 372
1935	176 631	4 781	328 354	358 170	228 810
1936	195 305	4 681	307 611	367 384	229 199
1937	180 925	4 837	330 530	343 225	228 560
1938	173 684	4 782	337 317	357 605	230 993
1939	197 045	5 779	320 164	370 539	261 155
1940	225 578	9 657	211 103	262 581	234 865
1941	71 574	5 149	48 181	52 024	64 867

*

På de følgende tabeller vil finnes sammendratt de tabellariske beretninger fra de forskjellige kommuner, hvori kontroll har vært i virksomhet, således at tabell A viser den samlede kjøttmengde (antall kjøttskrotter) som har passert de forskjellige kontrollstasjoner i løpet av året med samtidig angivelse av, fra hvilket land kjøttet stammer.

I tabell B angis på samme måte det antall kjøttskrotter, som er stemplet med 2. klasses stempel.

Tabell C angir på samme vis antall av kasserte kjøttskrotter, vekten av de konfiskerte slakt samt vekt av kasserte organer og avfall.

Tabell D angir de utenfor hovedstasjonene kontrollerte kjøttmengder, deres klassifikasjon m. v.

Tabell E viser den samlede mengde ferskt slaktekjøtt som i årets løp er kontrollert.

Tabell F angir de vesentligste årsaker til 2. klasses stempling og kassasjon av kjøtt.

Tabell G vedrører kontrollen av det fra utlandet innførte oppdelte kjøtt, det såkalte t ø n n e k j ø t t (jfr. tilleggslov til den forannevnte lov av 27 juni 1892 av 25 juli 1910 og kgl. plakat av 4 august 1911).

Tønnekjøttkontroll har i årets løp vært i virksomhet i følgende byer:

Ålesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikstad, Haugesund, Horten, Kristiansand, Oslo, Skien, Stavanger, Trondheim og Tønsberg.

Tabell A.

Antall av slakt som i 1941 er undersøkt på kontrollstasjonene.

(Nombre de viandes de boucherie examinées aux bureaux de contrôle en 1941).

Kommune	I alt undersøkt							
	Storfe	Hest	Svin	San	Greit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr
Ålesund	1 353	41	388	352	82	399	324	-
Arendal	159	34	120	107	-	295	10	42
Askim	24	1	236	-	-	99	6	-
Bergen	5 452	198	1 696	4 747	440	6 418	619	-
Bodø	468	30	4	187	1	27	92	44
Brevik	-	-	1	-	-	-	-	-
Drammen	1 238	138	977	20	5	1 215	34	-
Fredrikstad Ø.	171	12	148	-	-	264	-	-
Fredrikstad V.	727	100	918	6	-	1 057	26	-
Gjøvik	61	3	250	22	-	174	1	-
Halden	288	26	744	14	-	1 061	117	-
Hamar	287	5	247	37	13	361	-	10
Harstad	5	2	2	7	-	10	1	-
Haugesund	557	25	290	1 473	50	365	42	-
Holmestrand	138	11	151	2	-	194	-	-
Horten	444	33	1 095	14	-	542	42	11
Hønefoss	305	32	327	44	-	405	4	-
Kongsberg	314	41	153	25	1	235	-	3
Kongsvinger	218	16	146	15	5	138	45	-
Kragerø	103	14	34	16	-	181	11	-
Kristiansand	2	-	22	6	-	-	1	-
Kristiansund	686	56	138	844	68	1 088	87	-
Kyrkjebo	56	2	23	50	19	165	3	5
Larvik	1 055	52	846	36	-	530	39	14
Lillehammer	336	16	504	575	637	1 037	73	-
Lillestrøm	350	32	358	88	-	433	1	1
Molde	610	23	164	131	-	317	43	-
Moss	410	51	697	5	-	761	48	-
Narvik	426	35	7	71	-	6	143	-
Notodden	318	32	108	32	12	362	7	-
Odda	276	19	80	197	1	45	9	1
Oslo	13 289	1 817	14 304	14 462	1 722	15 193	2 851	438
Porsgrunn	60	6	89	3	-	104	5	1
Risør	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandefjord	680	28	712	2	1	368	39	6
Sarpsborg	764	23	898	1	-	789	34	35
Skien	60	13	76	10	3	82	4	7
Stavanger	1 892	81	3 822	6 367	60	2 993	-	-
Tinn	138	22	76	16	14	231	10	4
Tromsø	32	1	3	51	3	226	4	-
Trondheim	7 480	584	1 440	4 081	1 554	6 382	190	306
Tønsberg	1 041	79	925	2	-	797	58	-
Voss	8	2	11	116	66	183	8	-
Fellesslakteriet	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt (total)	42 299	3 736	33 230	34 234	4 757	45 532	5 031	928

Tabell B.

Antall av slakt som i 1941

er stemplet med 2nen klasse på kontrollstasjonene.

(Nombre de viandes de boucherie marquées avec l'estampille de IIme classe.)

Kommune	I alt 2nen klasse							
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr
Ålesund	16	-	6	4	-	3	1	-
Arendal	1	-	3	-	-	-	-	-
Askim	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	29	9	36	12	2	7	-	-
Bodø	12	-	3	1	-	-	-	-
Brevik	-	-	-	-	-	-	-	-
Drammen	25	1	24	-	-	5	-	-
Fredrikstad O.	1	-	2	-	-	-	-	-
Fredrikstad V.	28	4	20	-	-	7	1	-
Gjøvik	11	-	9	1	-	1	-	-
Halden	4	-	9	-	-	2	-	-
Hamar	2	-	1	-	-	1	-	-
Harstad	-	-	-	-	-	-	-	-
Haugesund	-	-	-	-	-	-	-	-
Holmestrand	-	-	1	-	-	-	-	-
Horten	10	-	11	-	-	-	-	-
Hønefoss	7	-	2	-	-	1	-	-
Kongsberg	5	2	4	1	-	1	-	-
Kongsvinger	8	-	-	-	-	3	-	-
Kragerø	1	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansund	20	3	8	11	6	12	-	-
Kyrkjebo	6	-	2	-	-	1	-	-
Larvik	10	1	14	-	-	7	-	-
Lillehammer	8	-	11	5	60	9	-	-
Lillestrøm	-	-	-	-	-	-	-	-
Molde	5	-	-	-	-	2	-	-
Moss	13	-	15	-	-	10	-	-
Narvik	38	2	-	-	-	-	4	-
Notodden	5	2	3	-	-	6	-	-
Odda	-	-	1	1	-	-	-	-
Oslo	128	24	303	179	-	61	23	-
Porsgrunn	3	-	1	1	-	2	-	-
Risør	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandefjord	3	-	4	-	-	-	-	-
Sarpsborg	21	1	3	-	-	15	-	-
Skien	1	-	2	-	-	1	-	-
Stavanger	23	-	20	47	1	22	-	-
Tinn	1	-	-	-	-	1	-	-
Tromsø	6	-	2	6	-	3	-	-
Trondheim	121	18	66	70	-	119	-	5
Tønsberg	24	-	12	-	-	3	-	-
Voss	-	-	-	-	-	1	-	-
Fellesslakteriet	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt (total)	596	67	598	320	69	306	90	5

Tabell C.

Antall av slakt som i 1941 er kassert på kontrollstasjonene.

(Nombre de viandes de boucherie saisies aux bureaux de contrôle.)

Kommune	I alt kassert							Vekt i kilogram av kasserte kjøtt- skrotter	Vekt i kilogram av avfall og organer	
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjokalv			Andre dyr
Ålesund	21	1	3	1	-	10	1	-	2 444	250
Arendal	4	1	-	-	1	1	-	-	611	-
Askim	-	-	-	-	-	1	-	-	16	5
Bergen	26	4	5	4	-	72	1	-	4 283	85
Bodø	-	-	-	-	7	-	-	-	7	-
Brevik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drammen	6	-	4	-	-	11	-	-	1 030	481
Fredrikstad Ø. .	2	-	-	-	-	2	-	-	380	59
Fredrikstad V. .	2	-	2	-	-	6	-	-	680	-
Gjøvik	6	-	1	1	-	5	-	-	830	60
Halden	10	-	8	-	-	15	-	-	2 006	161
Hamar	-	-	1	-	-	9	-	-	227	116
Harstad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haugesund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Holmestrand ...	1	-	1	-	-	1	-	-	101	15
Horten	-	-	1	-	-	1	-	-	65	143
Hønefoss	2	-	1	-	-	4	-	-	440	-
Kongsberg	-	-	-	-	-	1	-	-	18	76
Kongsvinger....	8	1	1	-	-	2	-	-	1 206	-
Kragerø	-	1	4	-	-	-	-	-	365	15
Kristiansand ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansund ...	23	-	1	6	-	13	-	-	2 480	511
Kyrkjebo	-	1	-	-	-	2	-	-	157	13
Larvik	8	1	4	-	-	3	1	1	1 775	225
Lillehammer....	3	-	1	2	1	6	1	-	704	119
Lillestrøm	3	-	2	-	-	4	-	-	501	-
Molde	16	2	-	3	-	9	-	-	1 908	167
Moss	1	-	-	-	-	4	-	-	255	210
Narvik	-	1	-	-	-	-	-	-	75	-
Notodden	-	-	-	-	-	1	-	-	17	75
Odda	-	-	2	1	-	-	-	-	123	105
Oslo	35	11	73	24	48	261	5	2	15 216	7 599
Porsgrunn.....	-	-	-	-	-	3	-	-	45	97
Risør	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandefjord	4	-	-	-	-	6	-	-	621	13
Sarpsborg	2	1	-	-	-	5	-	-	620	129
Skien	-	-	1	-	-	1	-	-	93	22
Stavanger	4	2	6	2	-	27	-	-	1 863	-
Tinn	-	-	1	-	-	1	-	-	89	75
Tromsø	13	-	-	6	1	4	-	-	1 496	-
Trondheim	18	-	14	6	-	52	-	-	3 775	3 892
Tønsberg.....	14	1	3	-	-	4	-	-	2 388	112
Voss.....	-	-	1	1	3	2	-	-	83	-
Fellesslakteriet .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt (total) ...	232	28	141	57	61	549	9	3	48 993	14 830

Tabell D.

Antall av slakt som i 1941 er undersøkt av

(Viandes de boucherie examinées)

Kommune	I alt undersøkt							2nen			
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr	Storfe	Hest	Svin
Ålesund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arendal	60	11	48	40	-	95	4	-	2	-	2
Askim	172	8	-	-	-	165	2	-	-	-	-
Bergen	3 219	128	361	167	7	27	69	-	4	4	9
Bodø	153	9	11	38	38	52	10	-	-	-	1
Brevik	63	7	46	8	-	80	9	-	-	-	-
Drammen	807	81	801	318	-	214	9	2	8	1	18
Fredrikstad Ø.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikstad V.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjøvik	572	33	261	196	-	309	1	50	19	-	11
Halden	632	59	257	2	-	204	12	-	2	-	3
Hamar	1 065	58	2 278	148	30	664	2	8	9	-	7
Harstad	305	38	55	37	-	62	47	-	2	-	-
Haugesund ...	736	35	112	462	7	890	32	-	-	-	-
Holmestrand ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Horten	390	13	-	6	-	145	3	3	-	-	-
Hønefoss	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg	30	5	38	-	-	6	-	-	2	-	-
Kongsvinger...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kragerø	34	6	4	3	-	14	1	-	-	-	-
Kristiansand ..	744	75	795	724	3	909	255	1	-	-	4
Kristiansund ..	597	9	5	9	-	3	-	-	2	-	-
Kyrkjebø	185	1	42	14	26	38	-	-	3	-	1
Larvik	78	2	133	-	-	15	-	-	-	-	-
Lillehammer...	703	18	630	9	-	8	20	-	7	1	6
Lillestrøm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Molde	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Moss	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Narvik	55	9	2	35	-	11	2	18	-	-	-
Notodden	69	11	29	2	-	69	2	-	8	-	1
Odde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oslo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Porsgrunn	206	46	109	5	1	236	10	10	6	-	4
Risør	150	21	46	4	-	194	8	-	12	2	1
Sandefjord	260	11	181	-	-	65	3	-	1	-	1
Sarpsborg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien	655	102	467	56	3	1 102	30	9	17	-	9
Stavanger	4 232	162	2 555	9 456	124	5 785	-	-	20	1	8
Tinn	122	6	62	25	3	73	5	4	1	-	2
Tromsø	574	60	61	561	9	881	54	-	29	5	10
Trondheim	2 805	122	948	63	2	54	36	5	8	1	40
Tønsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voss	166	17	-	158	7	2	22	-	2	-	-
Fellesslakteriet	9 435	250	4 611	224	3	1 250	34	-	-	-	54
I alt (total) ..	29 275	1 413	14 951	12 770	263	13 622	682	110	164	15	192

kontrollveterinærene **utenfor** kontrollstasjonene.*en dehors des bureaux de contrôle.)*

klasse					Kassert							Vekt i kilogram av kasserte kjøtt- skrotter	Vekt i kilogram av avfall og organer		
Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv			Andre dyr	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	120	129
1	-	2	-	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	1 200	2 095
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-
-	-	-	-	-	1	2	2	-	-	-	-	-	-	1 007	885
3	-	2	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	690	200
-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	2	-	-	-	299	333
3	-	6	-	2	2	-	1	-	-	12	-	-	-	456	879
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	203	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	73	805
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	2	-	-	-	404	141
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	5	2	10	2	2	4	-	-	-	1 937	327
-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	83	63
1	-	-	-	-	1	3	1	-	-	-	-	-	-	190	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	737	279
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	350	36
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	3	-	-	-	438	165
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	190
-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	2	-	-	-	826	20
-	-	-	-	-	6	-	1	-	-	4	-	-	-	850	349
88	-	17	-	-	12	2	5	6	-	22	-	-	-	3 219	3 869
-	-	-	-	-	4	1	3	1	-	-	-	-	-	989	184
11	-	1	-	-	8	1	-	3	-	-	-	-	-	1 125	-
-	-	4	-	-	2	-	11	-	-	11	-	-	-	942	1 313
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	231	87
-	-	-	-	-	17	4	30	1	-	10	-	-	-	5 292	7 141
108	-	42	-	2	80	20	76	14	3	83	1	-	-	21 702	20 103

Tabell E.

Sammendrag av alt i året 1941

(Tableau récapitulatif du nombre

Kommune	I alt kontrollert								2 nen		
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr	Storfe	Hest	Svin
Ålesund	1 353	41	388	352	82	399	324	-	16	-	6
Arendal	219	45	168	147	-	390	14	42	3	-	5
Askim	196	9	236	-	-	264	8	-	-	-	-
Bergen	8 671	326	2 057	4 914	447	6 445	688	-	33	13	45
Bodø	639	39	15	225	39	79	102	44	12	-	4
Brevik	63	7	47	8	-	80	9	-	-	-	-
Drammen	2 045	219	1 778	338	5	1 429	43	2	33	2	42
Fredrikstad Ø.	171	12	148	-	-	264	-	-	1	-	2
Fredrikstad V.	727	100	918	6	-	1 057	26	-	28	4	20
Gjøvik	633	36	511	218	-	483	2	50	30	-	20
Halden	920	85	1 001	16	-	1 265	129	-	6	-	12
Hamar	1 352	63	2 525	185	43	1 025	2	18	11	-	8
Harstad	310	40	57	44	-	72	48	-	2	-	-
Haugesund ...	1 293	60	402	1 935	57	1 255	74	-	-	-	-
Holmestrand ..	138	11	151	2	-	194	-	-	-	-	1
Horten	834	46	1 095	20	-	687	45	14	10	-	11
Hønefoss	305	32	327	44	-	405	4	-	7	-	2
Kongsberg	344	46	191	25	1	241	-	3	7	2	4
Kongsvinger...	218	16	146	15	5	138	45	-	8	-	-
Kragerø	137	20	38	19	-	195	12	-	1	-	-
Kristiansand ..	746	75	817	730	3	909	256	1	-	-	4
Kristiansund ..	1 283	65	143	853	68	1 091	87	-	22	3	8
Kyrkjebø	241	3	65	64	45	203	3	5	9	-	3
Larvik	1 133	54	979	36	-	545	39	14	10	1	14
Lillehammer...	1 039	34	1 134	584	637	1 045	93	-	15	1	17
Lillestrøm	350	32	358	88	-	433	1	1	-	-	-
Molde	610	23	167	131	-	317	43	-	5	-	-
Moss	411	51	697	5	-	761	48	-	13	-	15
Narvik	481	44	9	106	-	17	145	18	38	2	-
Notodden	387	43	137	34	12	431	9	-	13	2	4
Odda	276	19	80	197	1	45	9	1	-	-	1
Oslo	13 289	1 817	14 304	14 462	1 722	15 193	2 851	438	128	24	303
Porsgrunn.....	266	52	198	8	1	340	15	11	9	-	5
Risør	150	21	46	4	-	194	8	-	12	2	1
Sandefjord	940	39	893	2	1	433	42	6	4	-	5
Sarpsborg	764	23	898	1	-	789	34	35	21	1	3
Skien	715	115	543	66	6	1 184	34	16	18	-	11
Stavanger	6 124	243	6 377	15 823	184	8 778	-	-	43	1	28
Tinn	260	28	138	41	17	304	15	8	2	-	2
Tromsø	606	61	64	612	12	1 107	58	-	35	5	12
Trondheim	10 285	706	2 388	4 144	1 556	6 436	226	311	129	19	106
Tønsberg.....	10 41	79	925	2	-	797	58	-	24	-	12
Voss.....	174	19	11	274	73	185	30	-	2	-	-
Fellesslakteriet	9 435	250	4 611	224	3	1 250	34	-	-	-	54
I alt (total) ..	71 574	5 149	48 181	47 004	5 020	59 154	5 713	1 038	760	82	790

kontrollert ferskt slaktekjøtt.

de viandes examinées en 1941.

klasse					Kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøtt- skrotter	Vekt i kilogram av avfall og organer
Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr		
4	-	3	1	-	21	1	3	1	-	10	1	-	2 444	250
-	-	-	-	-	4	1	-	-	1	3	-	-	640	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	136	134
12	2	9	-	-	31	7	5	4	-	72	1	-	5 483	2 180
2	-	-	-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	19	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	5	-	-	7	2	6	-	-	11	-	-	2 037	1 366
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	380	59
-	-	7	1	-	2	-	2	-	-	6	-	-	680	-
4	-	3	-	-	10	-	2	1	-	7	-	-	1 520	260
-	-	2	-	-	10	-	12	-	-	17	-	-	2 305	494
-	-	7	-	2	2	-	2	-	-	21	-	-	683	995
3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	203	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	73	805
-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	101	15
-	-	-	-	-	3	-	1	-	-	3	-	-	469	284
-	-	1	-	-	2	-	1	-	-	4	-	-	440	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	18	76
-	-	3	-	-	8	1	1	-	-	2	-	-	1 206	-
-	-	-	-	-	1	1	4	-	-	-	-	-	365	15
-	-	-	-	-	5	2	10	2	2	4	-	-	1 937	327
11	6	12	-	-	23	-	1	6	-	13	-	-	2 480	1 124
-	-	1	-	-	-	1	1	-	1	2	-	-	240	76
-	-	7	-	-	8	1	5	-	-	3	1	1	1 965	225
6	60	9	-	-	4	3	3	2	1	6	1	-	1 441	398
-	-	-	-	-	3	-	2	-	-	4	-	-	501	-
-	-	2	-	-	16	2	-	3	-	9	-	-	1 908	167
-	-	10	-	-	1	-	-	-	-	4	-	-	255	210
-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	75	-
1	-	6	-	-	2	-	1	-	-	1	-	-	367	111
1	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	123	105
179	-	61	23	-	35	11	73	24	48	261	5	2	15 216	7 599
1	-	2	-	-	-	1	2	-	-	6	-	-	483	262
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	190
-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	8	-	-	1 447	33
-	-	15	-	-	2	1	-	-	-	5	-	-	620	129
-	-	10	-	-	6	-	2	-	-	5	-	-	943	371
135	1	39	-	-	16	4	11	8	-	49	-	-	5 082	3 869
-	-	1	-	-	4	1	4	1	-	1	-	-	1 078	259
17	-	4	-	-	21	1	-	9	1	15	-	-	2 621	-
70	-	123	-	5	20	-	25	6	-	54	-	-	4 717	5 205
-	-	3	-	-	14	1	3	-	-	4	-	-	2 388	112
-	-	1	-	-	-	1	1	2	3	2	1	-	314	87
-	-	-	-	-	17	4	30	1	-	10	-	-	5 292	7 141
447	69	348	29	7	312	48	217	71	64	632	10	3	70 695	34 933

Tabell F.

De vesentligste årsaker til 2nen klasses stemping og kassasjon av kjøtt
i året 1941.

(*Causas principales de la classification et des saisies.*)

Sykdommer og feil	2nen klasse							Kassert								
	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr	Storfe	Hest	Svin	Sau	Geit	Spekalv	Gjøkalv	Andre dyr
Abnorm lukt, brunstlukt	1	-	389	13	-	17	-	-	8	-	4	1	-	9	-	-
Absces (byld)	4	-	25	-	-	-	-	-	3	-	7	-	-	1	-	-
Avmagring	105	7	54	210	62	76	1	-	14	1	6	8	2	50	-	-
Aktinomykose (strålesopp)	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedervet eller slett beh., skittent	55	4	11	148	6	116	-	4	6	2	16	7	7	60	-	3
Beinbrudd	16	1	7	-	-	-	-	-	2	1	2	-	-	1	-	-
Beinskjørhet	24	-	-	-	-	-	-	-	8	-	1	-	-	-	-	-
Beskadigelse, ytre	31	9	9	7	-	16	-	3	5	2	1	-	-	1	-	-
Blodurin	1	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Bråsott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brysthinnebetennelse	24	1	8	3	-	2	-	-	6	-	1	2	-	1	-	-
Bukhinnebetennelse	63	2	11	2	-	-	-	-	20	2	14	2	-	27	1	-
Børsykdom	15	-	6	-	-	-	-	-	15	-	1	-	-	-	-	-
Diaré	-	-	-	-	-	4	-	-	2	1	-	-	-	68	1	-
Forgiftning	4	2	1	-	-	-	-	-	5	-	5	-	-	1	-	-
Fødselsbesvær	49	3	15	24	-	-	-	-	11	-	1	7	-	-	-	-
Gulsott	-	-	3	-	-	9	-	-	-	-	1	-	-	26	-	-
Hjernelidelse	-	1	6	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hjertesykdom	2	1	11	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Hjertesekkbetennelse	41	-	3	-	-	1	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-
Hudsykdom	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ikter	1	-	-	1	-	1	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetennelse	26	-	-	2	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Kakeksi	3	1	-	-	-	-	-	-	24	3	15	13	13	16	2	-
Katarrfeber	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Leddsykdom	15	2	25	1	-	16	2	-	3	1	6	2	-	40	1	-
Leverlidelser	10	-	1	-	-	-	-	-	4	1	2	1	-	1	-	-
Lungelidelser	3	1	3	4	-	-	-	-	1	1	17	-	-	-	-	-
Mangelfull avblødning	5	2	1	-	-	6	-	-	3	-	2	-	-	8	-	-
Mage- og tarmlidelser	26	10	8	1	-	42	-	-	7	7	6	1	-	92	-	-
Melkefeber	12	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Miltbrann	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Navleårebetennelse	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-
Nyresykdom	33	3	22	3	-	10	-	-	12	3	2	6	-	1	-	-
Nødslakting	107	20	37	15	-	-	-	-	42	4	12	6	-	8	-	-
Overdrift	-	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Parasitter	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Rachitis	-	-	76	-	-	1	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-
Raslesyke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rødsyke	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-
Selvdøde	-	-	-	-	-	-	-	-	11	3	3	4	-	6	1	-
Septiske tilstander	-	-	-	-	-	-	-	-	25	3	32	2	-	197	1	-
Stivkrampe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Svulster	6	8	-	-	-	-	-	-	7	5	-	1	-	1	-	-
Tinter	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Trommesyke	23	-	-	4	1	1	-	-	5	-	-	1	-	5	3	-
Tuberkulose	4	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-
Ufullbårne, umodne	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	28	-	-
Vatersot	4	-	1	9	-	1	-	-	2	-	-	5	2	1	-	-
Ødem og emfysem	2	-	1	-	-	-	-	-	7	1	-	-	-	2	-	-
Abnorm muskulatur. (Fiskekjøtt)	1	-	1	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Mangelsykdommer	39	-	7	-	-	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Vaksinasjon	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trikinose	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-

Tabell G.

Tønnekjøtt-kontrollen 1941.

(Contrôle sur la viande en tonneaux de 1941.)

Kommune	I alt innført, kilogram					Beslaglagt, kilogram					Hvorfra innført
	Heste- kjøtt	Storfe- kjøtt	Saue- kjøtt	Svine- kjøtt	Orga- ner	Heste- kjøtt	Storfe- kjøtt	Saue- kjøtt	Svine- kjøtt	Orga- ner	
Ålesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Danmark Sverige Tyskland U. S. A. Argentina Danmark Estland Finland Holland Italia Sverige Tyskland U. S. A. Bulgaria Kina Tyskland Italia Argentina Sverige
Arendal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bergen	9 908	—	1 362	—	4 500	—	—	—	—	—	
		—	—	—	—	2 488	—	—	—	—	
Bodø	—	90	—	—	282	—	—	—	—	—	
Drammen ...	—	—	—	—	7 444	—	—	—	—	—	
Fredrikstad ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Haugesund ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Horten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kristiansand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	—	272	—	—	—	—	—	—	—	—	
	—	900	—	—	102 331	—	900	—	—	—	
	—	—	—	—	2 567	—	—	—	—	—	
	—	—	—	—	2 485	—	—	—	—	—	
Oslo	50 214	—	—	—	25 218	—	—	—	—	—	
		—	—	—	—	55 817	—	—	—	—	—
		—	—	—	—	32 789	—	—	—	—	108
		—	2 670	—	—	2 440	—	—	—	—	—
		—	—	—	—	40	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	4 161	—	—	—	—	—	
Stavanger ...	—	—	—	—	383	—	—	—	—	—	
	—	—	—	—	1 729	—	—	—	—	—	
Trondheim ...	—	91	—	—	—	—	—	—	—	—	
	—	1 260	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tønsberg.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
I alt (total) .	60 122	5 283	1 362	—	244 674	—	900	—	—	108	

Tillegg I.

Årsberetning for Veterinærinstituttet.

Beretning over innkommet undersøkelsesmateriale 1941.

<i>Storfe: I alt 7 279 undersøkelser.</i>		Lungelidelser.....	5
Miltbrann	193	Kjemiske undersøkelser	4
derav 7 positive.		derav 2 positive	
Tuberkulose	36	Urinprøver	4
derav 27 positive		derav 1 positiv	
Kjemiske undersøkelser	22	Paratyfus (blodprøver)	5
Lungelidelser.....	12	derav 1 positiv og 2 mist.	
Mage-tarmlidelser.....	9	Ekskrementprøver	7
Kalvedødelighet	25	derav 1 oxyuris curvela	
derav 15 coli og 4 diplococcer		Botryomykose	1 ÷
Svulster	18	Neg. funn eller uegnet	21
Suppurative lidelser	5	Diverse.....	29
Parasitter	3		
Børbetennelse	1		
Hudlidelser	3	<i>Svin: I alt 505 undersøkelser.</i>	
Paratyfus.....	1	Miltbrann (alle negative)	93
Leverlidelser	8	Rødssyke.....	13
Urinveis- og nyrelidelser	6	derav 12 positive	
Ekskrementprøver	12	Tuberkulose	16
derav 1 coccidier		Derav 8 aviære, 1 human, 1	
Urinprøver	3	ingen typebest.	
Negative funn	43	Coccobasill-infeksjon	1
Kadaverøse	10	Svinesyke	9
Diverse.....	18	Andre lungelidelser	15
Melkeprøver	717	Mage-tarmlidelser	18
derav 157 streptococ. 2 pyo-		Kjemiske undersøkelser	24
genes 2 Bangs abortbasiller		derav 22 positive	
Blodprøver t. u. f. sm. kast.	6134	Toxisk leverdystrophi	3
derav 171 pos. og 14 mist.		Svulster	3
		Smågrisdødelighet	21
		derav 9 coli	
<i>Hest: I alt 204 undersøkelser.</i>		Parasitter	1
Kverke	43	Hudlidelser	2
derav 42 positive		Anemi	18
Svulster	2	Hjertelidelser	4
Suppurative lidelser	10	Leverlidelser	1
Parasitter	2	Nyrelidelser	3
Miltbrann	51	Coli hos voksne	3
Tuberkulose	2	Trikinundersøkelser (alle negative)	127
1 positiv (aviær)		Negative funn	111
Føllsyke	18	Diverse.....	19
derav 1 positiv			

<i>Geit: I alt 13 undersøkelser:</i>		Hvalpedødelighet	97
Lungelidelser	2	derav 15 coli	
Parasitter	3	Paratyfus	29
Ekskrementprøver	2 ÷	derav 20 positive	
Negative funn eller uegnet	2	Innsendt milt til undersøkelse . .	35
Diverse	4	derav 2 coli	
<i>Sau: I alt 134 undersøkelser:</i>		Uegnet	63
Lungelidelser	6	Negative funn	8
Forgiftninger	3	Forstoppelse	5
derav 1 positiv		Hjertelidelser	2
Parasitter	11	Trikinprøver	69
Bråsott	6	derav 10 positive	
derav 4 positive		Fórmangel	198
Lammedødelighet (coli)	4	Diverse	17
Ekskrementprøver	51	<i>Mink: I alt 123 undersøkelser.</i>	
derav 13 positive, parasitter		Mage-tarmlidelser	47
Negative funn	42	Negative funn eller uegnet	54
Diverse	11	Leverdegenerasjon	12
<i>Hund: I alt 57 undersøkelser.</i>		Indre blødning	4
Kjemiske undersøkelser	12	Diverse	6
alle positive		<i>Diverse pelsdyr: I mår.</i>	
Mage-tarmlidelser	3	<i>Kanin: I alt 963 undersøkelser.</i>	
Furunkulosepuss	4	Mage-tarmlidelser	31
Lungelidelse	1	Parasittære lidelser	318
Ekskrementprøver	4	derav 311 coccidier, 7 oxyuris	
derav 2 positive, parasitter		Ekskrementprøver	433
Negative funn eller uegnet	21	derav 61 coccidier, 2 oxyuris	
Diverse	12	Lungelidelser	5
<i>Katt: I alt 7 undersøkelser.</i>		Negative funn eller uegnet	84
Kjemiske undersøkelser (saltfor-		Pseudotuberkulose	14
giftning)	1	Mageoverfylling	7
Mage-tarmlidelse	1	Leverlidelser	5
Kattepest	3	Nyrelidelser	2
Negative funn eller uegnet	1	Hudlidelser	3
Hyssing i tarmen	1	Forgiftninger	2
<i>Rev: I alt 699 undersøkelser.</i>		derav 1 barium, 1 salt	
Mage- og tarmlidelser	25	Diverse	15
Lungelidelser	14	Tarmlidelser + leverlidelser	44
Kjemiske undersøkelser	25	<i>Fjørfe: I alt 635 undersøkelser.</i>	
derav 19 positive		Tuberkulose	10
Ekskrementprøver	12 ÷	de av 9 positive	
Parasittære lidelser	77	Hønselammelse	4
Mageoverfylling	23	derav 3 positive og 1 mist.	
		Leukemi	55
		Svulster	41

Stoffskiftesykdommer	16	Levergrakse	1
derav 2 rachitis, 14 urinsyre-		Fisk	3
forgiftninger		Cellulose	3
Egglederbetennelser	37	Revefór	9
Mage-tarmlidelser	5	Melasse	3
Nyrelidelser	4		
Kro. Krås	1	<i>Kjøttundersøkelser: I alt 113.</i>	
Forgiftninger	12	Ku (kjøtt av)	55
derav 7 salt, 4 zink, 1 barium		Hest —	13
Coccidier	71	Svin —	32
Andre snyltene	8	Får —	7
Kloakkbeskadigelser	4	Hval —	1
Leverlidelser	13	Kanin —	1
Kyllingdødelighet	44	Fisk	3
Indre blødning	1	Pølse	1
Negative funn eller uegnet	70		
Blodprøver t. u. f. hønsetyfus	216	<i>Forskjellig fjorfé: I alt 40 undersøkelser.</i>	
derav 1 positiv		Kalkun . . . . . 6 derav	2 black head
Høner t. u. f. hønsetyfus	13		2 pseudotub
alle positive			1 leukemi
Diverse	10		1 nyrelidelse
		And . . . . . 9 derav	2 leverlidelser
<i>Vilt, fisk, div. fugler: I alt 22 undersøkelser + 2 ekskrementprøver fra rype.</i>			1 leddlidelse
Elg	5		6 negative funn
derav 4 miltbrann ÷ 1 lårbens-		Gås . . . . . 9 derav	2 leverlidelser
brudd			2 fluesoppforg.
Rådyr (lungeorm)	1		1 parasitter
Hare	4		1 svulst i lungen
derav 1 coccidier			1 tarmlid. (ulcus
Rype	7		m. peritonitis
og 2 ekskrementprøver ÷ 5			2 negative funn
ryper med coccidier		Svane . . . . . 7 derav	4 tarmlid. derav
Papegøye	1		1 forstoppelse
Kråker	2		1 sopp i lungen
Svale	1		2 negative funn
Påfugl	1	Due . . . . . 9 derav	2 tuberkulose
			2 coccidier
			1 spolorm
			4 negative funn
<i>Ymse materiale: I alt 68 undersøkelser.</i>			
		<i>I alt 10 980 undersøkte prøver.</i>	
<i>Fórunndersøkelser: I alt 115.</i>		<i>I alt 6 310 journalnummere.</i>	
Høy og havre	2		
Mel	94		

Norges Offisielle Statistikk, rekke X.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X.)

Rekke X.

Trykt 1942.

- Nr. 30. Indeks over byggeomkostninger. (*Indice de frais de construction.*)
— 31. Meieribruket i Norge 1940. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
— 32. Syketrygden 1940. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 33. Norges jernbaner 1940—41. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 34. Norges Handel 1940. (*Commerce.*)
— 35. Arbeidslønninger i industrien 1940. (*Salaires des ouvriers industriels.*)
— 36. Fagskolestatistikk 1938/39—1940/41. (*Écoles professionnelles.*)
— 37. Norges kommunale finanser 1938—39. (*Finances des communes.*)
— 38. Kriminalstatistikk 1939 og 1940. (*Statistique de la criminalité pour les années 1939 et 1940.*)
— 39. Skolestatistikk 1939—40. (*Instruction publique.*)
— 40. Jordbruksstillingen 20. juni 1939. Tredje hefte. Oversikt. (*Recensement agricole du 20 juin 1939. III Aperçu général.*)
— 41. Sjømannstrygden 1939. Fiskertrygden 1939. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
— 42. Skattestatistikken 1941—42. (*Répartition d'impôts.*)
— 43. Norges fiskerier 1940. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 44. Norges Industri 1940. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 45. Norges postverk 1941. (*Statistique postale.*)
— 46. Telegrafverket 1940—41. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 47. Norges private aksjebanker og sparebanker 1941. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
— 48. Industriarbeidertrygden 1939. (*Assurances de l'État contre les accidents pour les travailleurs de l'industrie.*)
— 49. Norges bergverksdrift 1941. (*Mines et usines.*)
— 50. Norges Handel 1941. (*Commerce.*)
— 51. Kommunenes gjeld m. v. 1942. (*Dette etc. des communes.*)
— 52. Forsikringselskaper 1941. (*Sociétés d'assurances.*)

Rekke X.

Trykt 1943.

- Nr. 53. Sinnssykeasylenes virksomhet 1940. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 54. De spedalske i Norge 1936—40. (*Les lépreux en Norvège.*)
— 55. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1940. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 56. Veterinærvesenet 1941. (*Service vétérinaire.*)

Statistisk Sentralbyrå har dessuten bl. a. gitt ut disse verker:

Statistisk Årbok for Norge, siste årgang 1940. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)

Statistisk-økonomisk oversikt, siste årgang 1939. (*Aperçu de la situation économique en 1939.*)

Statistiske Meddelelser. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)

Månedsoppgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique Officielle.*)

Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. (*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årbok» og «Norges Handel» er Byråets beholdning meget knapp, og Byrådet er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk Årbok 1914—1916, 1919, 1920, 1926—1930, 1934 og 1938—1940.

Norges Handel 1911—1915, 1921 og 1929.

8. mars 1943.